

**«Գազել Ֆինանս»
ունիվերսալ վարկային
կազմակերպություն ՍՊԸ**

Ֆինանսական հաշվետվություններ

*2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա համար
Անկախ աուդիտորական եզրակացության հետ միասին*

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն.....	3
---	----------

Ֆինանսական հաշվետվություններ

Շահույթի կամ վնասի և այլ հմապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	6
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	7
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	8
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	9

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Լերածություն	10
2. Պատրաստման հիմունքներ.....	11
3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ.....	12
4. Տոկոսային եկամուտ.....	26
5. Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր.....	27
6. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ.....	27
7. Պորտֆելային ներդրումներ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով.....	28
8. Ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ.....	30
9. Սեփական կապիտալ.....	31
10. Փոխառություններ	32
11. Ռիսկերի կառավարում	33
12. Կապիտալի կառավարում.....	42
13. Պայմանական դեպքեր.....	43
14. Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ.....	44
15. Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ. իրական արժեք և հաշվապահական հաշվառման դասակարգում.....	45
16. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած դեպքեր.....	50

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Գազել Ֆինանս» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն ՍՊԸ-ի Տնօրենների խորհրդին՝

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Գազել Ֆինանս» ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունն ՍՊԸ-ի («Կազմակերպություն») ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 31 դեկտեմբերի 2022թ., այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի քաղաքականությունների ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Կազմակերպության ֆինանսական վիճակը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական հոսքերը՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն:

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը ներկայացված է մեր եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Կազմակերպությունից՝ համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀԷՄՍԽ) կողմից հրապարակած Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների Էթիկայի միջազգային կանոնագրքի (ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտները) (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ կիրառելի Էթիկայի պահանջների, և կատարել ենք Էթիկային վերաբերող մեր այլ պարտականություններն այս պահանջներին և ՀԷՄՍԽ կանոնագրքին համապատասխան: Մենք գտնում ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և Տնօրենների խորհրդի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Կազմակերպության անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե առկա չէ ղեկավարության՝ Կազմակերպությունը լուծարելու կամ գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չկա դրանից խուսափելու իրատեսական այլընտրանք:

Տնօրենների խորհուրդը պատասխանատու է Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվություններն, ամբողջությամբ վերցված, զերծ են Եական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, սակայն այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտի ընթացքում միշտ կհայտնաբերվի Եական խեղաթյուրումը՝ վերջինիս առկայության դեպքում: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են Եական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացվող աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Մենք նաև՝

- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների Եական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր այդ ռիսկերին արձագանքելու համար և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած Եական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկն ավելի մեծ է, քան սխալի հետևանքով Եական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի շրջանցում:

- պատկերացում ենք կազմում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Կազմակերպության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- գնահատում ենք կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը և ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, արդյոք առկա է Էական անորոշությունն ղեկավարի կամ հանգամանքները հետ կապված, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Կազմակերպության անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է Էական անորոշություն, մեզանից պահանջվում է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդ բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա ղեկավարը կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնել Կազմակերպության կողմից անընդհատության հիմունքով գործունեության իրականացման դադարեցմանը:
- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները և գնահատում ենք, թե արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնում են իրենց հիմքում ընկած գործառնություններն ու իրադարձություններն այնպիսի ձևով, որը թույլ է տալիս ապահովել ճշմարիտ ներկայացում:

Տնօրենների խորհրդին, ի թիվս այլ հարցերի, մենք հաղորդակցում ենք աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

«Էրնսթ ընդ Յանգ» ՓԲԸ
ՀՀ, ք. Երևան

Գլխավոր տնօրեն

Էրիկ Հայրապետյան

30 հունիսի 2023թ.

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	Ծան.	2022թ. հազ. դրամ	2021թ. հազ. դրամ
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	4	470,312	359,936
Այլ տոկոսային եկամուտ	4	299,702	175,176
Տոկոսային ծախս	10	(217,578)	(234,082)
Չուտ տոկոսային եկամուտ		552,436	301,030
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող պորտֆելային ներդրումների իրական արժեքի գուտ փոփոխություններ	15	(399,267)	(18,412)
Չուտ կորուստ փոխարժեքային տարբերություններից		(4,256)	(27,990)
Այլ գործառնական եկամուտ		191	6,588
Գործառնական եկամուտ		149,104	261,216
Չուտ կորուստ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից	8	(1,459,955)	(186,789)
Գործառնական (վնաս)/եկամուտ արժեզրկումից հետո		(1,310,851)	74,427
Անձնակազմի գծով ծախսեր		(106,817)	(91,039)
Ընդհանուր և վարչական ծախսեր	5	(96,034)	(77,780)
Կանխավճարների և տրված փոխառությունների գծով արժեզրկումից ծախս		769	(1,991)
Վնաս նախքան շահութահարկով հարկումը		(1,512,933)	(96,383)
Շահութահարկի գծով ծախս	2	-	-
Չուտ վնաս տարվա համար		(1,512,933)	(96,383)
Այլ համապարփակ վնաս, որը վերադասակարգված չէ կամ չի կարող հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս			
Ներկայացման արժույթին փոխակերպումից արտարժույթային տարբերություններ		(77,472)	(60,381)
Այլ համապարփակ վնաս տարվա համար		(77,472)	(60,381)
Ընդամենը համապարփակ վնաս տարվա համար		(1,590,405)	(156,764)

10-ից 50-րդ էջերում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2023թ. հունիսի 30-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից:

Տիգրան Չոփիանյանի
 Գործադիր տնօրեն

Իրինա Օհանյան
 Գլխավոր հաշվապահ

30 հունիսի 2023թ.

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն 2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Ծան.	2022թ. հազ. դրամ	2021թ. հազ. դրամ
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	1,049,013	116,546
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող պորտֆելային ներդրումներ	7	775,544	2,095,922
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ	8	1,258,951	2,777,755
Այլ ակտիվներ		6,690	19,248
Սարքավորումներ և ոչ նյութական ակտիվներ		7,671	12,230
		3,064,278	5,021,701
Ընդամենը ակտիվներ			
Պարտավորություններ			
Փոխառություններ	10	1,809,838	3,863,422
Այլ կրեդիտորական պարտքեր		14,252	12,596
		1,824,091	3,876,018
Ընդամենը պարտավորություններ			
Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	9	3,688,690	2,037,826
Լրացուցիչ վճարված կապիտալ		34,045	-
Կուտակված վնաս		(2,371,695)	(858,762)
Արտարժույթի վերահաշվարկ պահուստներ		(110,853)	(33,381)
		1,240,188	1,145,683
Ընդամենը սեփական կապիտալ			
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		3,064,278	5,021,701

**Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն
2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար**

	Ծան.	2022թ. հազ. դրամ	2021թ. հազ. դրամ
Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Ստացված տոկոսներ		741,297	503,345
Անձնակազմի և այլ ընդհանուր վարչական ծախսերի վճարում		(202,851)	(200,713)
Գործառնական ակտիվների նվազում/(աճ)			
Պորտֆելային ներդրումներ		469,404	(2,931,787)
Այլ ակտիվներ		(12,558)	(43)
Տրված կանխավճարներ		(1,743)	(2,751)
Գործառնական գործունեությունից ստացված/գործառնական գործունեության համար օգտագործված դրամական հոսքեր		993,549	(2,631,949)
Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(1,444)	(1,407)
Սարքավորումների և ոչ նյութական ակտիվների իրացում		130	450
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված դրամական հոսքեր		(1,314)	(957)
Դրամական հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից			
Մուտքեր կանոնադրական կապիտալից	9	–	1,035,680
Մուտքեր փոխառություններից	10	86,024	1,030,669
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքեր		86,024	2,066,349
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ / (նվազում)		1,078,259	(566,557)
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները առ 1 հունվարի		116,546	702,147
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների նկատմամբ		(145,792)	(19,043)
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները առ 31 դեկտեմբերի	6	1,049,013	116,547

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունների հետ միասին և կազմի դրանց մի մասը:

**Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար**

<i>հազ. դրամ</i>	<i>Ծան.</i>	<i>Կանոնա- դրական կապիտալ</i>	<i>Լրացուցիչ վճարված կապիտալ</i>	<i>Կուտակված վնաս</i>	<i>Արտար- ժույթի վերահաշ- վարկի պահուստ- ներ</i>	<i>Ընդամենը սեփական կապիտալ</i>
Մնացորդ առ 31 դեկտեմբերի, 2020 թ. Գործառնություններ		1,002,146	-	(762,379)	27,000	266,767
սեփականատերերի հետ՝ գրանցված ուղղակիորեն սեփական կապիտալում						
Ներդրում կանոնադրական կապիտալում	9	1,035,680	-	-	-	1,035,680
Ընդամենը գործառնություններ սեփականատերերի հետ		1,035,680	-	-	-	1,035,680
Ընդամենը համապարփակ վնաս վնաս տարվա համար		-	-	(96,383)	-	(96,383)
Արտարժույթային տարբերություններ Ներկայացման արժույթին փոխակերպման գծով		-	-	-	(60,381)	(60,381)
Ընդամենը համապարփակ վնաս տարվա համար		-	-	(96,383)	(60,381)	(156,764)
Մնացորդ առ 31 դեկտեմբերի, 2021թ. Գործառնություններ		2,037,826	-	(858,762)	(33,381)	1,145,683
սեփականատերերի հետ՝ գրանցված ուղղակիորեն սեփական կապիտալում						
Ներդրում կանոնադրական կապիտալում	9	1,650,865	34,045	-	-	1,684,910
Ընդամենը գործառնություններ սեփականատերերի հետ		1,650,865	34,045	-	-	1,684,910
Ընդամենը համապարփակ վնաս տարվա համար		-	-	(1,512,933)	-	(1,512,933)
Արտարժույթային տարբերություններ Ներկայացման արժույթին փոխակերպման գծով		-	-	-	(77,472)	(77,472)
Ընդամենը համապարփակ վնաս տարվա համար		-	-	(1,512,933)	(77,472)	(1,590,405)
Մնացորդ առ 31 դեկտեմբերի, 2022 թ.		3,688,691	34,045	(2,371,695)	(110,853)	1,240,188

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունների հետ միասին և կազմի դրանց մի մասը:

1. Ներածություն

ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«Գազել Ֆինանս» ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն ՍՊԸ-ն (Կազմակերպություն) հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետությունում որպես սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն 2018թ-ին: Կազմակերպության հիմնական գործունեությունը փոխառությունների տրամադրումն է իրավաբանական անձանց: Կազմակերպության գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից: Կազմակերպությունը վարկային կազմակերպության լիցենզիա է ստացել 2018թ. հուլիսի 20-ին:

Կազմակերպության իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0002, Տերյանի փ. 105/1:

Կազմակերպության միակ սեփականատերն է Gazelle Finance Holding Coöperatief U.A: Կազմակերպության վերջնական մայր կազմակերպությունն է Օւտարիոյում, Կանադայում հիմնադրված Gazelle Fund LP սահմանափակ պատասխանատվությամբ գործընկերությունը: Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մանրամասները ներկայացված են ճան. 14-ում:

բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Կազմակերպությունն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Ուստի, Կազմակերպության գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկաները, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Հայաստանում շարունակվում են տնտեսական բարեփոխումները և իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերի զարգացումը: Հայաստանի տնտեսության ապագա կայունությունը մեծապես կախված է այս բարեփոխումներից ու զարգացումներից, ինչպես նաև կառավարության կողմից ձեռնարկվող տնտեսական, ֆինանսական և դրամավարկային միջոցառումների արդյունավետությունից:

2022 թվականի ընթացքում Կազմակերպությունը աշխատել է սպասվածից ավելի մեծ տնտեսական ակտիվության աճի և համախառն պահանջարկի պայմաններում՝ 2021 թվականի արդեն զգալի վերականգնումից հետո: Չնայած տարվա ընթացքում հարևան Ադրբեյջանի հետ ռազմական գործողությունների բռնկումներին, Ուկրաինայում տեղի ունեցած պատերազմին և դրան հաջորդած լոգիստիկայի խնդիրներին, Հայաստանի տնտեսությունը զգալի խթան ստացավ միջին խափի ռուսախոս ներգաղթյալների մեծ հոսքի շնորհիվ: Արդյունքում, Հայաստանում տնտեսական աճը կազմել է 14.2%՝ հիմնականում ծառայությունների, շինարարության և առևտրի ոլորտների շնորհիվ: Գնաճային միջավայրն էլ ավելի է ընդլայնվել՝ կապված Ուկրաինայի՝ որպես ապրանքների հիմնական մատակարարի, կորստի, տրանսպորտային ծախսերի ավելացման և գնողունակության բարձրացման հետ: Այն հանգեցրել է Հայաստանում ապրանքների և անշարժ գույքի գների բարձրացմանը: Նման պայմաններում գնաճը զսպելու և գների կայունություն ապահովելու նպատակով ՀՀ Կենտրոնական բանկը աստիճանաբար բարձրացրել է տոկոսադրույքը ընդհանուր առմամբ 3 տոկոսային կետով՝ տարին ավարտելով երկնիշ 10,75% արդյունքով: Արդյունքում 12-ամսյա գնաճն 2022 թվականի վերջին կազմել է 8,6 %՝ ի համեմատ 2021 թվականի 7,7 %-ի և 2020 թվականի 3,7 %-ի:

Պատերազմի հետևանքով ոչ ռեզիդենտների (հատկապես Ռուսաստանից) դեպի Հայաստան ներհոսքը նպաստել է Ռուսաստանից, Ուկրաինայից և Բելառուսից դրամական մուտքերի ծավալների զգալի աճին և պլաստիկ քարտերով գործարքների ակտիվացմանը, ինչը դրական ազդեցություն է ունեցել Հայաստանի տնտեսության վրա՝ նպաստելով երկնիշ տնտեսական աճի և գնաճի բարձրացման: Տոկոսադրույքների բարձրացման և արտարժույթի մեծ ներհոսքի համախառն ազդեցությունը հայկական արժույթին արժևորել է 25-30% - ով համաշխարհային հիմնական արժույթների նկատմամբ: Կազմակերպության ղեկավարությունը հետևում է տնտեսական իրավիճակին ներկա միջավայրում: Զանի որ պատերազմը դեռևս շարունակվում է, անհնար է արժանահավատորեն գնահատել այն վերջնական ազդեցությունը, որը այն կարող է ունենալ Կազմակերպության վրա, քանի որ ընդհանուր առմամբ առկա է տնտեսության վրա ազդեցության անորոշություն:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Կազմակերպության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2. Պատրաստման հիմունքներ

ա) Համապատասխանության հավաստում

Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) պահանջների համաձայն:

բ) Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող պորտֆելային ներդրումների, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքով:

գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Կազմակերպության ֆունկցիոնալ արժույթն ԱՄՆ դոլարն է («USD»): Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ համաձայն հաշվետվությունների ներկայացման պարտադիր պահանջների: Ֆինանսական ամբողջ տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ կատարվում են այլ նշումներ:

դ) զնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ-ների պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունից պահանջվում է կատարել մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսերի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված այն դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք նշանակալի ազդեցություն են ունեցել ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա, և գնահատման անորոշության վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որի դեպքում առկա է նշանակալի ռիսկ, որ այն հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում կարող է հանգեցնել էական ճշգրտումների, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- ֆինանսական ակտիվների դասակարգում. այն բիզնես մոդելի գնահատումը, որի շրջանակում պահվում են ակտիվները, և գնահատումը, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ – Ծանոթագրություն 3;
- չափանիշների սահմանում որոշելու համար, թե արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրություն և հաստատում – Ծանոթագրություն 11;
- ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքի գնահատում – Ծանոթագրություն 15:

Կազմակերպությունը չի ճանաչել 2,803,221 հազար դրամ գումարի հետաձգված հարկային ակտիվ հարկային վնասի գծով (2021: 233,174 հազար դրամ), քանի որ քիչ հավանական է, որ կստեղծվի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց Կազմակերպությունը կկարողանա օգտագործել ստացված օգուտը:

Կազմակերպությունը, առաջնորդվելով էական դատողությամբ, սահմանել է ԱՄՆ դոլարը որպես իր ֆունկցիոնալ արժույթ՝ հաշվի առնելով իր ակտիվների, եկամուտների և ֆինանսավորման կառուցվածքը:

2. Պատրաստման հիմունքներ (շարունակություն)

ե) Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և ներկայացման փոփոխություններ

Կազմակերպությունն առաջին անգամ կիրառել է ստանդարտների որոշ փոփոխություններ, որոնք գործում են 2022 թվականի հունվարի 1-ին սկսվող կամ դրան հաջորդող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Կազմակերպությունը վաղաժամկետ չի կիրառել ստանդարտներ, մեկնաբանություններ կամ փոփոխություններ, որոնք հրապարակվել են, բայց դեռ ուժի մեջ չեն մտել:

- «Հղումներ հայեցակարգային հիմունքներին» (ՖՀՄՍ 3 փոփոխություններ)
- Հիմնական միջոցներ – մուտքեր նախքան նախանշած նպատակով օգտագործելը – ՀՀՄՍ 16-ի փոփոխություններ
- Անբարենպաստ պայմանագրեր - Պայմանագրի կատարման ծախսեր – ՀՀՄՍ 37-ում փոփոխություններ
- ՖՀՄՍ 1 Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների առաջին անգամ որդեգրումը– դուստր կազմակերպությունը՝ որպես առաջին անգամ որդեգրող
- ՖՀՄՍ 9 Ֆինանսական գործիքներ - Ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման համար «10 տոկոս» թեստում ներառվող վճարներ
- ՀՀՄՍ 41 Գյուղատնտեսություն – Հարկումը իրական արժեքի չափման ժամանակ

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունները հետևողականորեն կիրառվել են այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

Արտարժույթով գործառնություններ

Արտարժույթով գործառնությունները վերահաշվարկվում են Կազմակերպության ֆունկցիոնալ արժույթով գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների հետ կապված արտարժույթով գործառնությունների գծով օգուտը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է տարբերություն՝ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, ժամանակաշրջանի համար արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսների ու վճարումների մասով ճշգրտված ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով վերահաշվարկված ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև:

Իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթով իրական արժեքի որոշման ամսաթվի փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվների և պարտավորությունների վերահաշվարկից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Ֆունկցիոնալ արժույթից ներկայացման արժույթի փոխարկումից առաջացող արտարժույթային տարբերությունները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ են համարվում բանկերում պահվող առանց օգտագործման սահմանափակման մնացորդները, որոնք Կազմակերպության կողմից օգտագործվում են կարճաժամկետ հանձնառությունները կառավարելու համար: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ

Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պահել ակտիվը պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու համար և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմաններից բխում են որոշակի ամսաթվերին կատարվող դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Պարտքային գործիքը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու միջոցով և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմաններից բխում են որոշակի ամսաթվերին կատարվող դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտները և կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ստորև ներկայացվածների, որոնք ճանաչվում են նույն կերպ, ինչ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտը և կորուստները.

- արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստ և հակադարձումներ և
- արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից օգուտներ և վնասներ:

Երբ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում նախկինում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ կորուստը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթ կամ վնաս:

Առևտրական նպատակով չափվող բաժնային գործիքում ներդրման սկզբնական ճանաչման ժամանակ Կազմակերպությունը կարող է անշրջելի ընտրություն կատարել՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ներկայացնելու իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր ներդրման համար:

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ (շարունակություն)

Այս բաժնային գործիքների գծով օգուտները և կորուստները երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի կազմ, և շահույթում կամ վնասում արժեզրկում չի ճանաչվում: Ծահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ շահաբաժինն ակնհայտորեն ներկայացնում է ներդրման ինքնարժեքի մասի վերականգնումը, որի դեպքում ճանաչվում է այլ համապատասխան ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այլ համապատասխան ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտները և կորուստները փոխանցվում են չբաշխված շահույթ՝ ներդրման օտարման պահին:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Կազմակերպությունը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որն այլապես բավարարում է ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապատասխան ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվելու պահանջները, որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե դա կվերացնի կամ էականորեն կնվազեցնի հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակառակ դեպքում կառաջանար:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Կազմակերպությունը պորտֆելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանի որ այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է բիզնեսը կառավարելու և ղեկավարությանը տեղեկատվություն տրամադրելու եղանակը:

Այդ դեպքում դիտարկվում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը և նպատակները և այդ քաղաքականության աշխատանքը գործնականում: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարության նպատակն է ապահովել պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամտի ստացումը, ապահովել տոկոսային որոշակի եկամտաբերության մակարդակը, համապատասխանեցնել ֆինանսական ակտիվների ժամկետներն այն պարտավորությունների ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվներով, կամ իրացնել դրամական հոսքերն ակտիվների վաճառքի միջոցով:
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի կատարողականը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը հաղորդվում Կազմակերպության ղեկավարությանը:
- բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելում պահվող ֆինանսական ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը:
- ինչպես են վարձատրվում բիզնեսի ղեկավարները (օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը հիմնված է կառավարվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի, թե հավաքված դրամական հոսքերի վրա):
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և ապագա վաճառքների հետ կապված ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը չի դիտարկվում մեկուսի, այն դիտարկվում է որպես մեկ ընդհանուր վերլուծության մաս առ այն, թե ինչպես են իրագործվում ֆինանսական ակտիվների կառավարման համար Կազմակերպության առաջադրված նպատակները և ինչպես են իրացվում դրամական հոսքերը:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են ամուտային նպատակով կամ կառավարվում են, և որոնց արդյունքները գնահատվում են իրական արժեքի հիման վրա, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով, քանի որ դրանք չեն պահվում ոչ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման, ոչ էլ պայմանագրային դրամական հոսքերի հավաքագրման և ֆինանսական ակտիվների վաճառքի համար:

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ (շարունակություն)

Գնահատում, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են

Այս գնահատման նպատակների համար «մայր գումարը» սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխառվածքի հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար հատուցում և ներառում է շահույթի մարժան:

Գնահատելու համար, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են, Կազմակերպությունը դիտարկում է գործիքի պայմանագրային պայմանները: Այս դիտարկումը ներառում է այն գնահատումը, արդյոք ֆինանսական ակտիվը պարունակում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է այնպես փոխել պայմանագրային դրամական հոսքերի ժամկետները կամ գումարը, որ ֆինանսական ակտիվը չբավարարի այս պայմանին: Գնահատումն իրականացնելիս Կազմակերպությունը դիտարկում է հետևյալը.

- պայմանական դեպքերը, որոնք կարող են փոխել դրամական հոսքերի գումարը և ժամկետները,
- լծակալորման հատկանիշը,
- վաղաժամ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են Կազմակերպության պահանջը որոշակի ակտիվներից առաջացող դրամական հոսքերով (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի իրավունքի ակտիվների գծով պայմանավորվածությունների), և
- հատկանիշները, որոնք փոփոխում են փողի ժամանակային արժեքի համար հատուցումը, օրինակ՝ տոկոսադրույքների պարբերաբար վերաձևավորումը:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Կազմակերպությունը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Կազմակերպությունն իր ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների դասին:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական պարտավորությունները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո:

Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Կազմակերպությունն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Կազմակերպությունը ոչ փոխանցում, ոչ էլ պահպանում է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչելիս ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապաճանաչված մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված հատուցման (ներառյալ ձեռք բերված որևէ նոր ակտիվ՝ հանած ստանձնած որևէ նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտի կամ կորստի գումարի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ (շարունակություն)

Որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորոշված բաժնային ներդրումային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտը/կորուստը չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում նշված արժեթղթերի ապաճանաչման ժամանակ: Ապաճանաչման պահանջները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում Կազմակերպության կողմից ստեղծված կամ պահպանված մասնակցությունը ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Գործարքներում, որոնցում Կազմակերպությունը ոչ պահպանում է, ոչ էլ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը, Կազմակերպությունը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվն այդ ֆինանսական ակտիվում իր շարունակվող ներգրավվածության չափով, որն այն չափն է, որով Կազմակերպությունը ենթարկվում է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Կազմակերպությունն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունն այն դեպքում, երբ իր պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների փոփոխում

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Կազմակերպությունը գնահատում է, արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են («նշանակալի փոփոխություն»), ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է և ճանաչվում է նոր ֆինանսական ակտիվ իրական արժեքով՝ գումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները: Փոփոխության շրջանակներում ստացված վճարները հաշվառվում են հետևյալ կերպ.

- վճարները, որոնք դիտարկվում են նոր ակտիվի իրական արժեքը որոշելիս, և վճարները, որոնք իրենցից ներկայացվում են պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումների հատուցում, ներառվում են ակտիվի սկզբնական չափման մեջ,
- մյուս վճարները ներառվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես ապաճանաչումից օգուտի կամ կորուստի մաս:

Գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների դրամական հոսքերի փոփոխությունները չեն դիտարկվում որպես փոփոխություն, եթե բխում են գոյություն ունեցող պայմանագրային պայմաններից:

Կազմակերպությունն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում, այսինքն, գնահատում է, արդյոք սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվում են փոփոխված կամ փոխարինված ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերից: Կազմակերպությունը գնահատում է փոփոխության նշանակալի լինելը դիտարկելով քանակական և որակական գործոնները հետևյալ հերթականությամբ՝ որակական գործոններ, քանակական գործոններ, որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցություն: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս գնահատումն իրականացնելիս Կազմակերպությունը կիրառում է ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման համար օգտագործված ուղեցույցին:

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ (շարունակություն)

Կազմակերպությունը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական ակտիվի արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- ֆինանսական ակտիվի պայմանների այնպիսի փոփոխություն, որը հանգեցնում է միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու չափանիշի հետ անհամապատասխանությանը:

Եթե դրամական հոսքերի փոփոխությունը պայմանավորված է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններով, ապա որպես կանոն փոփոխության նպատակն է առավելագույն չափով հետ ստանալ/վերականգնել ակտիվը պայմանագրի սկզբնական պայմաններով, այլ ոչ՝ սկզբնավորել նոր ակտիվ նշանակալիորեն տարբեր պայմաններով: Եթե Կազմակերպությունը մտադիր է այնպես փոփոխել ֆինանսական ակտիվը, որպեսզի ներվեն դրամական հոսքերը, ապա այն նախ դիտարկում է, արդյոք ակտիվի մի մասը պետք է դուրսգրվի նախքան փոփոխությունը կատարելը (տես՝ ստորև դուրսգրման քաղաքականություն): Այս մոտեցումն ազդում է քանակական գնահատման արդյունքի վրա և նշանակում է, որ ապաճանաչման չափանիշները միշտ չէ, որ բավարարվում են նման դեպքերում: Կազմակերպությունն իրականացնում է նաև որակական գնահատում գնահատելու համար փոփոխության նշանակալի լինելը:

Եթե ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվի փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, Կազմակերպությունը նախ վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը, կիրառելով ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույթը, և արդյունքում առաջացող ճշգրտումը ճանաչում է որպես փոփոխումից օգուտ կամ կորուստ շահույթում կամ վնասում: Լողացող տոկոսադրույթով ֆինանսական ակտիվների համար փոփոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույթը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխության պահին: Փոփոխման շրջանակում ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար կամ ստացված վճար ճշգրտում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի մնացած ժամկետի ընթացքում:

Եթե նման փոփոխությունն իրականացվում է փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, ապա օգուտը կամ կորուստը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Մյուս դեպքերում այն ներկայացվում է որպես արդյունավետ տոկոսադրույթով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Կազմակերպությունն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ փոփոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ փոփոխված պարտավորության դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վճարված հատուցումը ներառում է փոխանցված ոչ ֆինանսական ակտիվները (առկայության դեպքում) և ստանձնած պարտավորությունները, այդ թվում՝ նոր փոփոխված ֆինանսական պարտավորությունը:

Կազմակերպությունն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկելով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցությունը: Կազմակերպությունը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ (շարունակություն)

- ֆինանսական պարտավորության արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- կապիտալի փոխարկման հնարավորության ներառում,
- ֆինանսական պարտավորության ստորադասության փոփոխություն:

Քանակական գնահատման համար պայմանները նշանակալիորեն տարբեր են, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի գեղչված ներկա արժեքը, ներառյալ վճարված վճարները հանած ստացված վճարները և գեղչված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, նվազագույնը 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացած դրամական հոսքերի գեղչված ներկա արժեքից:

Եթե ֆինանսական պարտավորության փոփոխությունը չի բավարարում ապաճանաչման պայմաններին, պարտավորության ամորտիզացված արժեքը վերահաշվարկվում է, գեղչելով փոփոխված դրամական հոսքերը սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, և արդյունքում առաջացող օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Լողացող դրույքով ֆինանսական պարտավորությունների համար փոփոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխության պահին: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճշգրտում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի մնացորդային ժամանակահատվածում: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճանաչվում է որպես պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտում և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական պարտավորության մնացորդային ժամանակահատվածում գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի վերահաշվարկի միջոցով:

Արժեզրկում

Կազմակերպությունը ճանաչում է կորստի պահուստ ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների համար:

Կազմակերպությունը կորստի պահուստը չափում է ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով, բացառությամբ հետևյալի, որոնց համար վնասի գծով պահուստը չափվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով:

- այլ ֆինանսական գործիքների, որոնց գծով պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն չի աճել սկզբնական ճանաչումից ի վեր:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման ռեպերից: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 1-ին փուլի ֆինանսական գործիքներ:

Ամբողջ ժամկետում պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են այն ակնկալվող պարտքային կորուստները, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտազանցման ռեպերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 2-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ (եթե պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, բայց ֆինանսական գործիքները պարտքային առումով արժեզրկված չեն) և 3-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ (եթե ֆինանսական գործիքները պարտքային առումով արժեզրկված են):

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտքային կորուստների հավանականությամբ կշռված գնահատականն են և չափվում են հետևյալ կերպ.

- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված չեն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ որպես բոլոր դրամական պակասորդների ներկա արժեք (դրամական պակասորդը պայմանագրին համապատասխան Կազմակերպությանը հասանելիք դրամական հոսքերի և Կազմակերպության կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է),

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ (շարունակություն)

- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ որպես համախառն հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերություն:

Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերաբանակցվում են կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, գնահատվում է ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչելու անհրաժեշտությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափվում են հետևյալ կերպ.

- Եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում:
- Եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից առաջացող վերջնական դրամական հոսքեր՝ վերջինիս ապաճանաչման ժամանակ: Այս գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում, որը գեղջվում է ապաճանաչման ակնկալվող ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվը՝ կիրառելով գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Կազմակերպությունը գնահատում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները պարտքային առումով արժեզրկված լինելու տեսանկյունից: Ֆինանսական ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված է, եթե տեղի են ունցել մեկ կամ ավելի դեպքեր, որոնք բացասական ազդեցություն ունեն այդ ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա:

Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկված լինելու ապացույցներից են հետևյալ դեպքերի վերաբերյալ դիտելի տվյալները.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է պարտագանցումը կամ ժամկետանց դառնալը,
- Կազմակերպության կողմից վարկի կամ փոխատվության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Կազմակերպությունն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,
- հավանականությունը, որ փոխառուն կսնանկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի,
- արժեթղթի համար գործող շուկայի վերացումը ֆինանսական դժվարությունների պատճառով:

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են փոխառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ: Բացի այդ, ֆիզիկական անձանց տրվող վարկերի դեպքում պարտքային առումով արժեզրկված է համարվում 90 օր կամ ավելի ժամկետանց վարկը:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով կորստի պահուստը ներկայացվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հետևյալ կերպ.

- *ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ*՝ որպես նվազեցում ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից:

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ (շարունակություն)

Դուրսգրումներ

Պորտֆելային ներդրումները դուրս են գրվում (ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն), երբ գոյություն չունի ֆինանսական ակտիվը ամբողջությամբ վերցրած կամ դրա մի մասը վերականգնելու ողջամիտ ակնկալիք: Դուրսգրումը սովորաբար իրականացվում է այն դեպքում, երբ Կազմակերպությունը որոշում է, որ փոխառուն չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնցից կարող է ստանալ բավարար դրամական հոսքեր դուրսգրման ենթակա գումարները մարելու համար: Այս գնահատումն իրականացվում է առանձին յուրաքանչյուր ակտիվի համար:

Նախկինում դուրսգրված գումարների փոխհատուցումը ներառվում է «ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

Դուրսգրված ֆինանսական ակտիվների գծով կարող են դեռևս կիրառվել հարկադիր միջոցներ՝ վճարման ենթակա գումարների վերադարձման Կազմակերպության ընթացակարգերի հետ համապատասխանություն ապահովելու համար:

Հիմնական միջոցներ

Սեփական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետներ ունեցող նշանակալի մասերից, այդ մասերը հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով առանձին ակտիվների օգտակար ծառայության ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռքբերման ամսաթվից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

- համակարգիչներ և սարքավորումներ 3-ից 8 տարի
- տնտեսական գույք 3-ից 5 տարի

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաների ձեռքբերման ծախսերը կապիտալացվում են որպես առանձին ծրագրի ձեռքբերման և ներդրման ծախսեր:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետը կազմում է 1-ից 8 տարի:

Առգրավված ակտիվներ

Առգրավված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)

Ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկված լինելու հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները, և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս գնահատված ապագա դրամական հոսքերը գեղջվում են մինչև իրենց ներկա արժեքը՝ օգտագործելով գեղջման մինչև հարկումը դրույքը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և ակտիվին հատուկ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքերից մեծապես անկային դրամական միջոցների ներհոսքեր չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե տեղի են ունեցել փոփոխություններ փոխհատուցվող գումարը որոշելիս օգտագործված գնահատականներում: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որքանով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չի գերազանցում այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ (առանց համապատասխան մաշվածության կամ ամորտիզացիայի), եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ:

Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ

Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների գծով պարտականությունները չափվում են առանց գեղջման և ծախսագրվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Պարտավորությունը ճանաչվում է այն գումարի չափով, որն ակնկալվում է վճարել որպես կարճաժամկետ դրամական միջոցների տեսքով պարգևավճար, եթե Կազմակերպությունն ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն այդ գումարը վճարել որպես անցյալ ծառայության արդյունք և կարող է արժանահավատորեն գնահատել պարտականությունը:

Կանոնադրական կապիտալ

Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն Կազմակերպության բաժնետոմսերը կարող են մարվել մասնակցի հայեցողությամբ: Կազմակերպությունը պարտավոր է վճարել դուրս եկող մասնակցին Կազմակերպության զուտ ակտիվների նրա բաժնեմասը դուրս գալու տարվա համար՝ դրամական միջոցներով, կամ մասնակցի համաձայնության դեպքում, ակտիվների բնաիրային փոխանցման միջոցով:

ՀՀՄՍ 32 «Ֆինանսական գործիքներ. Ներկայացում» համաձայն՝ մասնակիցներին վերագրելի զուտ ակտիվները դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված ժամանակաշրջանում, քանի որ դեկավարությունը գտնում է, որ Կազմակերպության վերադարձելի ֆինանսական գործիքները բավարարում են ՀՀՄՍ 32 ստանդարտով սահմանված վերադարձելի ֆինանսական գործիքների հետ կապված սեփական կապիտալի ներկայացման բոլոր պահանջները:

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)

Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ եկամտի միավորներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված մասնակիցների հետ իրականացված գործառնություններին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ եկամտում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը հարկի այն գումարն է, որն ակնկալվում է վճարել տարվա հարկվող եկամտի գծով՝ կիրառելով այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և ներառում է նախորդ տարիների համար վճարման ենթակա հարկի գծով ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվելու նպատակով որոշվող ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկ չի ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման ժամանակ բիզնեսի միավորում չհանդիսացող գործարքի արդյունքում, որն ազդեցություն չունի ո՛չ հաշվապահական և ո՛չ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ ճանաչվում են չօգտագործված հարկային վնասների, չօգտագործված հարկային զեղչերի և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այն չափով, որով հավանական է, որ Կազմակերպությունն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Ապագա հարկվող շահույթը որոշվում է հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների մարումից առաջացող գումարի հիման վրա: Եթե հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարը բավարար չէ հետաձգված հարկային ակտիվն ամբողջությամբ ճանաչելու համար, դիտարկվում է գոյություն ունեցող ժամանակավոր տարբերությունների մարումներով ճշգրտված ապագա հարկվող շահույթը, որը որոշվում է Կազմակերպության գործարար ծրագրերի հիման վրա: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային օգուտը կիրացվի: Այս նվազեցումները վերականգնվում են, եթե մեծանում է ապագա հարկվող շահույթ ստանալու հավանականությունը:

Չճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվները վերագնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ճանաչվում են այն չափով, որով հավանական է, որ Կազմակերպությունն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող է դրանք օգտագործվել:

Հետաձգված հարկը չափվում է օգտագործելով հարկի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկի չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան կախված այն եղանակից, որով Կազմակերպություն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, եթե Կազմակերպությունն ունի ընթացիկ հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցելու իրազործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և հետաձգված հարկային ակտիվներն ու հետաձգված հարկային պարտավորությունները վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից:

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)

Տոկոսներ

Արդյունավետ տոկոսադրույք

Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված ապագա դրամական վճարումները կամ մուտքերը գեղջում է ճիշտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեք կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեք:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Կազմակերպությունը գնահատում է ապագա դրամական հոսքերը՝ դիտարկելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի գծով ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր միջնորդավճարները և գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը: Գործարքի գծով ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված սկզբնական և մարման ենթակա գումարների միջև տարբերության կուտակային ամորտիզացիան և, ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստով:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքն է նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի գծով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամտի և ծախսի հաշվարկ

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկվում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահին: Տոկոսային եկամուտը և ծախսը հաշվարկելիս արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ (եթե ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Արդյունավետ տոկոսադրույքը վերանայվում է լողացող դրույքով գործիքների դրամական հոսքերի պարբերական վերագնահատման արդյունքում՝ շուկայական դրույքների փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո պարտքային առումով արժեզրկված դարձած ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվն այլևս չի համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, տոկոսային եկամտի հաշվարկը կրկին իրականացվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամտի հաշվարկը չի իրականացվում համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը նվազում է:

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)

Ներկայացում

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկած տոկոսային եկամուտը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված այլ տոկոսային եկամուտը ներառում է շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումների գծով տոկոսային եկամուտը:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված տոկոսային ծախսը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների գծով տոկոսային ծախսը:

Վարձակալություն

Պայմանագրի սկզբում Կազմակերպությունը որոշում է, թե արդյոք պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն: Պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն, եթե այդ պայմանագրով հատուցման դիմաց՝ որպես փոխանակում որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում փոխանցվում է որոշակիացված ակտիվի օգտագործման հսկողության իրավունքը:

Կազմակերպությունը՝ որպես վարձակալ

Վարձակալության բաղադրիչ պարունակող պայմանագրի սկզբում կամ փոփոխության դեպքում, Կազմակերպությունը վերագրում է պայմանագրում սահմանված հատուցումը վարձակալության յուրաքանչյուր բաղադրիչի վրա՝ հիմք ընդունելով վարձակալության բաղադրիչի առանձին գինը:

Կազմակերպությունը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ներառում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական գումարը՝ ճշգրտված վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարների մասով, գումարած կրած սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումները և հիմքում ընկած ակտիվի ապատեղակայման և քանդման, կամ վերջինիս վերականգնման, կամ դրա զբաղեցրած տեղանքի վերականգնման գնահատված ծախսումները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումները:

Հետագայում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային հիմունքով՝ վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև ժամկետի ավարտը, եթե վարձակալությամբ Կազմակերպությանը չեն փոխանցվում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության իրավունքը վարձակալության ժամկետի ավարտին, կամ եթե ակտիվի օգտագործման իրավունքի արժեքը չի արտացոլում, որ Կազմակերպությունը կիրառործի գնման օպցիոնը: Այդ դեպքում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է հիմքում ընկած ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում, որը որոշվում է նույն հիմունքով, որը կիրառվում է հիմնական միջոցների համար: Բացի այդ, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը պարբերաբար նվազեցվում է արժեզրկումից կորուստների չափով, վերջիններիս առկայության դեպքում, և ճշգրտվում է վարձակալության գծով պարտավորության որոշ վերաչափումների մասով:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այն վարձավճարների ներկա արժեքով, որոնք չեն վճարվել մեկնարկի ամսաթվին՝ գեղչված վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքով, կամ Կազմակերպության լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքով, եթե այդ դրույքը չի կարելի հեշտությամբ որոշել: Որպես կանոն, Կազմակերպությունը որպես գեղչման դրույք կիրառում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Կազմակերպությունը որոշում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, հիմք ընդունելով տարբեր արտաքին ֆինանսական աղբյուրներից ստացված տոկոսադրույքները, և կատարում է որոշ ճշգրտումներ արտացոլելու համար վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Կազմակերպությունը որոշել է չճանաչել օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ և վարձակալության գծով պարտավորություններ փոքրարժեք ակտիվների և կարճաժամկետ վարձակալությունների գծով: Այս վարձակալությունների գծով վարձավճարները Կազմակերպությունը ճանաչում է որպես ծախս գծային մեթոդով՝ վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)

Հրապարակված, սակայն դեռևս ուժի մեջ չմտած ստանդարտներ

Ստորև ներկայացված են նոր և փոփոխված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք թողարկվել են, բայց Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման օրվա դրությամբ դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Կազմակերպությունը մտադիր է կիրառել այդ ստանդարտները ուժի մեջ մտնելուց հետո:

ՖՀՄՍ 17 Ապահովագրության պայմանագրեր

2017 թվականի մայիսին ՀՀՄՍԽ-ն թողարկեց ՖՀՄՍ 17 *Ապահովագրական Պայմանագրեր* (ՖՀՄՍ 17), որը ապահովագրական պայմանագրերի համապարփակ նոր հաշվապահական ստանդարտն է, որն ընդգրկում է ճանաչումը և չափումը, ներկայացումը և բացահայտումը: Ուժի մեջ մտնելուց հետո ՖՀՄՍ 17-ը կփոխարինի ՖՀՄՍ 4-ին *Ապահովագրության Պայմանագրերը* (ՖՀՄՍ 4), որը թողարկվել է 2005 թվականին: ՖՀՄՍ 17-ը կիրառվում է ապահովագրական պայմանագրերի բոլոր տեսակների նկատմամբ (այսինքն՝ կյանքի, ոչ կյանքի, ուղղակի ապահովագրության և վերաապահովագրության), անկախ դրանք թողարկող կազմակերպությունների բնույթից, ինչպես նաև որոշակի երաշխիքների և ֆինանսական գործիքների նկատմամբ, որոնք ունեն հայեցողական մասնակցության հատկանիշներ: Կկիրառվեն մի քանի շրջանակի բացառություններ: ՖՀՄՍ 17-ը ներկայացնում է նոր հաշվապահական պահանջներ ապահովագրական հատկանիշներով բանկային պրոդուկտների համար, որոնք կարող են ազդել այն գործիքների կամ դրանք բաղադրիչների որոշման վրա, որոնք նկատմամբ կկիրառվեն ՖՀՄՍ 9-ի կամ ՖՀՄՍ 17-ի դրույթները:

Վարկային քարտերը և նմանատիպ պրոդուկտները, որոնք ապահովում են ապահովագրական ծածկույթ. այս պրոդուկտների թողարկողների մեծ մասը կկարողանա շարունակել կիրառել հաշվապահական հաշվառման գոյություն ունեցող մոտեցումները և դրանք հաշվառել ֆինանսական գործիքներ ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն: ՖՀՄՍ 17-ն իր շրջանակից բացառում է կրեդիտ քարտի պայմանագրերը (և այլ նմանատիպ պայմանագրեր, որոնք ապահովում են վարկային կամ վճարման պայմանավորվածություններ), որոնք համապատասխանում են ապահովագրական պայմանագրի սահմանմանը, այն և միայն այն դեպքում, եթե կազմակերպությունը չի արտացոլում անհատի հետ կապված ապահովագրական ռիսկի գնահատումը հաճախորդի հետ պայմանագրի գինը սահմանելիս: Երբ ապահովագրական ծածկույթը տրամադրվում է որպես վարկային քարտի պայմանագրային պայմանների մաս, թողարկողը պարտավոր է.

- ▶ Առանձնացնել ապահովագրական ծածկույթի բաղադրիչը և դրա նկատմամբ կիրառել ՖՀՄՍ 17,
- ▶ Կիրառել այլ կիրառելի ստանդարտներ (օրինակ՝ ՖՀՄՍ 9, ՖՀՄՍ 15 Եկամուտ հաճախորդների հետ պայմանագրերից կամ ՀՀՄՍ 37 Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և պայմանական ակտիվներ) մյուս բաղադրիչների նկատմամբ:

Վարկային պայմանագրեր, որոնք համապատասխանում են ապահովագրության սահմանմանը, բայց ապահովագրական դեպքերի համար փոխհատուցումը սահմանափակվում է այն գումարով, որն այլ կերպ պահանջվում է պայմանագրով ստեղծված ապահովագրատիրոջ պարտավորությունը մարելու համար. Նման վարկեր թողարկողները, օրինակ. վարկ՝ մահից հրաժարվելու դեպքում – ունեն ՖՀՄՍ 9 կամ ՖՀՄՍ 17 կիրառելու ընտրության տարբերակ: Ընտրությունը կկատարվի պորտֆելի մակարդակով և կլինի անշրջելի:

ՖՀՄՍ 17-ը ուժի մեջ է մտնում 2023թ.-ի հունվարի 1-ից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար, համեմատական ցուցանիշները պահանջվում են: Վաղ կիրառումը թույլատրվում է, եթե ՖՀՄՍ 17-ի կիրառման ժամանակ կազմակերպությունը կիրառում է նաև ՖՀՄՍ 9-ը և ՖՀՄՍ 15-ը:

Փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում 2023թ.-ի հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար և պետք է կիրառվեն հետընթաց ձևով: Ակնկալվում է, որ այս փոփոխությունները ազդեցություն չեն ունենա Կազմակերպության վրա:

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականություններ (շարունակություն)

Հրապարակված, սակայն դեռևս ուժի մեջ չմտած ստանդարտներ (շարունակություն)

Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 8-ում – Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների որոշում

2021 թվականի փետրվարին ՀՀՄՍԻ-ն փոփոխություններ է հրապարակել ՀՀՄՍ 8-ում ներմուծելով «հաշվապահական գնահատումներ» սահմանումը: Փոփոխությունները պարզաբանում են հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների և սխալների ուղղումների միջև եղած տարբերությունը: Այն նաև բացատրում է, թե ինչպես են կազմակերպությունները օգտագործում չափման մեթոդները և մուտքային տվյալները հաշվապահական հաշվառման գնահատումների մշակման համար:

Փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում 2023 թվականի հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կիրառվում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և գնահատումների փոփոխությունների նկատմամբ, որոնք տեղի են ունենում այդ ժամանակաշրջանի սկզբին կամ դրանից հետո: Վաղ կիրառումը թույլատրվում է պայմանով, որ այդ փաստը բացահայտվի:

Ակնկալվում է, որ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Կազմակերպության վրա:

Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 1-ում և ՖՀՄՍ Գործնական ուղեցույց 2-ում՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղեկատվության բացահայտում

2021 թվականի փետրվարին ՀՀՄՍԻ-ն փոփոխություններ է հրապարակել ՀՀՄՍ 1-ում և էականության վերաբերյալ դատողություններ կատարելու վերաբերյալ գործնական ուղեցույց 2-ում, որոնք ուղեցույց և օրինակներ են տրամադրում կազմակերպություններին օգնելու էականության վերաբերյալ դատողություններ կատարել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը բացահայտելիս: Փոփոխությունների նպատակն է օգնել կազմակերպություններին բացահայտել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ առավել օգտակար տեղեկատվություն՝ հաշվապահական հաշվառման «նշանակալի» քաղաքականությունների բացահայտման պահանջը փոխարինելով հաշվապահական հաշվառման «էական» քաղաքականությունների բացահայտման պահանջով, և ավելացնելով ուղեցույց այն մասին, թե ինչպես պետք է կազմակերպությունները կիրառեն էականության սկզբունքը հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ տեղեկատվության բացահայտման վերաբերյալ որոշումներ կայացնելիս:

ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխությունները կիրառվում են 2023 թվականի հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար՝ թույլատրելով վաղաժամկետ կիրառումը: Զանի որ Գործնական ուղեցույց 2-ի փոփոխությունները ոչ պարտադիր ուղեցույց են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղեկատվության մեջ էականության սահմանման կիրառման վերաբերյալ, փոփոխությունների պարտադիր ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվ սահմանված չէ:

Կազմակերպությունը ներկայումս գնահատում է այն ազդեցությունը, որը կարող են ունենալ այս փոփոխությունները Կազմակերպության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտումների վրա:

4. Տոկոսային եկամուտ

	2022թ. հազ. դրամ	2021թ. հազ. դրամ
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ		
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ	470,312	359,936
	470,312	359,936
Այլ տոկոսային եկամուտ		
Ֆիքսված տոկոսներ եկամտին մասնակցությամբ վարկերի գծով	210,592	91,808
Եկամտին մասնակցությամբ վարկերի՝ եկամտին մասնակցության բաղադրիչ	89,802	83,368
	299,702	175,176

5. Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	2022թ. հազ. դրամ	2021թ. հազ. դրամ
Իրավաբանական և մասնագիտական ծառայությունների արժեք Շենքի, սարքավորումների և ոչ նյութական ակտիվների սպասարկման ծախսեր	47,676	39,146
Վարձակալության գծով ծախսեր	20,863	5,361
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	16,296	11,880
Գործուղման ծախսեր	4,584	5,773
Այլ ծախսեր	1,051	1,051
	5,564	14,569
	96,034	77,780

6. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	2022թ. հազ. դրամ	2021թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ բանկերում		
- B1 վարկանիշով	1,049,013	116,546
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	1,049,013	116,546

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների պարտքային որակը բացահայտելու համար
Կազմակերպությունն օգտագործում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշները:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն ամբողջությամբ դասված են փուլ 1-ին և չափվում են
ամորտիզացված արժեքով 2022 և 2021թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունն ունի մեկ բանկում (2021թ.՝ մեկ բանկ)
տեղաբաշխված միջոցներ, որոնց մնացորդները գերազանցում են Կազմակերպության սեփական
կապիտալի 10%-ը: 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը
կազմում է 1,046,826 հազար դրամ (2021թ.՝ 116,546 հազար դրամ):

7. Պորտֆելային ներդրումներ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով

Եկամտին մասնակցությամբ վարկերում պարտքային ներդրումները և ներդրումները բաժնային գործիքներում չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունն ուներ տասնմեկ ներդրում եկամտին մասնակցությամբ վարկերում և մեկ ներդրում բաժնային գործիքներում: Ստորև ներկայացված են ներդրումների մանրամասները:

հազ. Դրամ	Ոլորտ	Մարման ժամկետ	Իրական արժեք
Պարտքային ներդրում եկամտին մասնակցությամբ վարկում	Հանգստի կազմակերպում և զբոսաշրջություն	2023-2025	418,563
Պարտքային ներդրում եկամտին մասնակցությամբ վարկում	Արդյունաբերություն	2024-2026	121,752
Պարտքային ներդրում եկամտին մասնակցությամբ վարկում	Թեթև արդյունաբերություն	2026	94,434
Պարտքային ներդրում եկամտին մասնակցությամբ վարկում	Շինարարություն	2025	93,872
Պարտքային ներդրում եկամտին մասնակցությամբ վարկում			728,622
Ընդամենը իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումներ եկամտին մասնակցությամբ վարկերում			
Ներդրում բաժնային գործիքներում	Արդյունաբերություն	n/a	46,922
Ընդամենը իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումներ բաժնային գործիքներում			46,922
Ընդամենը իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ			775,544

7. Պորտֆելային ներդրումներ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով (շարունակություն)

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունն ուներ տասնմեկ ներդրում եկամտին մասնակցությամբ վարկերում և մեկ ներդրում բաժնային գործիքներում: Ստորև ներկայացված են ներդրումների մանրամասները:

<i>հազ. դրամ</i>	<i>Ոլորտ</i>	<i>Մարման ժամկետ</i>	<i>Իրական արժեք</i>
Պարտքային ներդրում եկամտին մասնակցությամբ վարկում	Արդյունաբերություն	2024-2026	400,212
Պարտքային ներդրում եկամտին մասնակցությամբ վարկում	Մանրածախ առևտուր և սպասարկման ոլորտ	2024-2025	268,504
Պարտքային ներդրում եկամտին մասնակցությամբ վարկում	Թեթև արդյունաբերություն	2026	125,627
Պարտքային ներդրում եկամտին մասնակցությամբ վարկում	Հանգստի կազմակերպում և զբոսաշրջություն	2023-2025	945,600
Պարտքային ներդրում եկամտին մասնակցությամբ վարկում	Շինարարություն	2025	195,690
Ընդամենը իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումներ եկամտին մասնակցությամբ վարկերում			1,935,633
Ներդրում բաժնային գործիքներում	Մանրածախ առևտուր և սպասարկման ոլորտ	Կիրառելի չէ	24,705
Ներդրում բաժնային գործիքներում	Հանգստի կազմակերպում և զբոսաշրջություն	Կիրառելի չէ	135,584
Ընդամենը իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումներ բաժնային գործիքներում			160,289
Ընդամենը իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ			2,095,922

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունն ուներ ներդրումներ եկամտին մասնակցությամբ վարկերում և ներդրումներ բաժնային գործիքներում մեկ պայմանագրային կողմի հետ (2021թ.՝ վեց պայմանագրային կողմ), որոնց իրական արժեքը գերազանցում էր Կազմակերպության սեփական կապիտալի 10%-ը: 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների իրական արժեքը կազմում է 418,563 հազար դրամ (2021թ.՝ 1,539,768 հազար դրամ):

Կազմակերպության բաժնային գործիքներում և եկամտին մասնակցությամբ վարկերում պարտքային ներդրումները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով և հետագայում չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Եկամտին մասնակցությամբ վարկերում պարտքային ներդրումների իրական արժեքները ստացվել են կիրառելով գեղջման դրույթի ճշգրտման մեթոդը, որի դեպքում դրամական հոսքերը երաշխավորված են պայմանագրով: Գնահատման այս մեթոդը չափավորվել է այնպես, որ սկզբնական ճանաչման պահի դրությամբ գնահատման մեթոդի արդյունքը հավասարվի գործարքի գնին: Բաժնային գործիքներում ներդրումների իրական արժեքները նույնպես ստացվել են կիրառելով գեղջման դրույթի ճշգրտման մեթոդը, սակայն այս դեպքում դիտարկվող դրամական հոսքերն իրենցից ներկայացնում են վաճառքի օպցիոնի իրագործելիս պայմանագրով համաձայնեցված նվազագույն ներքին հատույցադրույթին համապատասխան առաջացող դրամական հոսքերը, որպես գեղջման դրույթ կիրառելով սեփական կապիտալի դրույթը (cost of equity):

8. Ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ

Ֆիքսված տոկոսադրույքով վարկերում ներդրումները չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

	<i>2022թ. հազ. դրամ</i>	<i>2021թ. հազ. դրամ</i>
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ (համախառն)	1,514,279	2,951,005
Տեխնիկական աջակցության փոխառություններ	42,031	54,114
Ակնկալվող պարտքային կորուստներ	(330,949)	(227,364)
	1,225,361	2,777,755

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ տրամադրվել է մեկ նոր պայմանագրային կողմի (2021թ.՝ ինը պայմանագրային կողմի):

2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում ամորտիզացված արժեքով պորտֆելային ներդրումների հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

<i>Պորտֆելային ներդրումներ ամորտիզացված արժեքով</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը				
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2,347,079	630,198	27,842	3,005,119
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	2,347,079	630,198	27,842	1,022,162
Մարված ակտիվներ	532,109	425,731	-	(832,853)
Տեղափոխումներ 2-րդ փուլ	(832,853)	-	-	-
Տեղափոխումներ 3-րդ փուլ	(237,031)	237,031	-	-
Դուրս գրված գումարներ	(945,026)	(562,924)	1,507,950	(1,300,505)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	-	-	(1,300,505)	(337,613)
Մնացորդ 2022 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	621,291	527,877	407,142	1,556,310

<i>Պորտֆելային ներդրումներ ամորտիզացված արժեքով</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>
Ակնկալվող վարկային կորուստ 2022 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	(125,875)	(83,915)	(17,574)	(227,364)
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	(7,049)	(4,313)	-	(11,362)
Մարված ակտիվներ	-	-	-	-
Տեղափոխումներ 2-րդ փուլ	(10,730)	10,730	-	-
Տեղափոխումներ 3-րդ փուլ	353,550	623,341	(976,891)	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև մնացորդների տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակնկալվող վարկային կորուստի վրա և ակնկալվող վարկային կորուստների հաշվարկների մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխության ազդեցությունը	(579,127)	(557,743)	(311,723)	(1,448,593)
Դուրս գրված գումարներ	-	-	1,300,505	1,300,505
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	352,479	(15,381)	(281,233)	55,865
Մնացորդ 2022 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(16,752)	(27,281)	(286,916)	(330,949)

8. Ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ (շարունակություն)

2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում ամորտիզացված արժեքով պորտֆելային ներդրումների հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Պորտֆելային ներդրումներ ամորտիզացված արժեքով	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2021 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	759,644	29,068	-	788,712
Նոր ակտիվներ ստեղծված կամ ձեռք բերված Մարված ակտիվներ	2,825,525	-	-	2,825,525
Տեղափոխումներ 2-րդ փուլ	(439,760)	-	-	(439,760)
Տեղափոխումներ 2-րդ փուլ	(709,701)	709,701	-	-
Տեղափոխումներ 3-րդ փուլ	(6,135)	(29,068)	35,203	-
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(6,135)	(6,135)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(82,494)	(79,503)	(1,226)	(163,223)
Մնացորդ 2021 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,347,079	630,198	27,842	3,005,119

Պորտֆելային ներդրումներ ամորտիզացված արժեքով	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Ակնկալվող վարկային կորուստ 2021 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	(38,587)	(12,237)	-	(50,824)
Նոր ակտիվներ ստեղծված կամ ձեռք բերված Մարված ակտիվներ	(121,663)	-	-	(121,663)
Տեղափոխումներ 2-րդ փուլ	6,020	187	-	6,207
Տեղափոխումներ 3-րդ փուլ	27,463	(27,463)	-	-
Տեղափոխումներ 3-րդ փուլ	-	12,051	(12,051)	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև մնացորդների տեղափոխման ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակնկալվող վարկային կորուստի վրա	-	(58,954)	(12,652)	(71,606)
Ակնկալվող վարկային կորուստների հաշվարկների մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխության ազդեցությունը	273	-	-	273
Դուրս գրված գումարներ	-	-	6,135	6,135
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	619	2,501	994	4,114
Մնացորդ 2021 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(125,875)	(83,915)	(17,574)	(227,364)

Ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումների գծով գրավը հիմնականում անշարժ գույք է, սարքավորումներ և սեփականատերերից երաշխիքներ: Գրավի բացակայության դեպքում պարտքային առումով արժեքով ակտիվների գծով ակնկալվող վարկային կորուստը 2022 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ավելի բարձր կլիներ 12,765 հազար դրամով (2021թ.՝ 10,268 հազար դրամ):

9. Սեփական կապիտալ

Կանոնադրական կապիտալ

Կանոնադրական կապիտալի սեփականատերերին իրավասու են ստանալ ժամանակ առ ժամանակ հայտարարվող շահաբաժինները:

2022 թվականին Կազմակերպության միակ մասնակիցը կատարել է 1,684,910 հազար դրամ գումարով ներդրում կանոնադրական կապիտալում (2021թ.՝ 1,035,680 հազար դրամ՝ կանխիկ դրամով)՝ փոխակերպելով Կազմակերպությանը տրված վարկերի մի մասը սեփական կապիտալի:

Երբ Կազմակերպության ֆինանսական պարտավորությունները փոխարկվում են սեփական կապիտալի՝ մայր ընկերության կամ ընդհանուր վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպությունների հետ պարտքից բաժնային գործիքի փոխարկման սվոփ գործարքում, Կազմակերպությունը գրանցում է արդյունքում առաջացած բաժնային գործիքների արժեքը, որոնք թողարկվել են մարված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքով, այնպես, որ շահույթ կամ կորուստ չի ճանաչվում:

9. Սեփական կապիտալ (շարունակություն)

Շահաբաժիններ

2022 և 2021թթ. ընթացքում շահաբաժիններ չեն հայտարարվել և չեն վճարվել: 2022թ. դեկտեմբերի 31-ից հետո մինչև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ստորագրման ամսաթիվը շահաբաժիններ չեն առաջարկվել:

10. Փոխառություններ

	2022թ. հազ. դրամ	2021թ. հազ. դրամ
Գրավով չապահովված փոխառություններ մայր ընկերությունից	1,630,764	3,745,788
Տեխնիկական աջակցության փոխառություններ մայր ընկերությունից	179,074	117,634
	1,809,838	3,863,422

ա) Պայմանները և մարման ժամանակացույցը

Ստորև ներկայացված են փոխառությունների համար գործող պայմանները՝

հազ. դրամ	Արժույթ	Անվանակ. տոկոսադր.	Մարման տարի	2022թ. հազ. դրամ	2021թ. հազ. դրամ
Գրավով չապահովված փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	ԱՄՆ դոլար	8.78%-10%	2026-2027	1,630,764	3,745,788
Տեխնիկական աջակցության փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	ԱՄՆ դոլար	0%	Ցպահանջ	179,074	117,634
				1,809,838	3,863,422

բ) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

	2022թ. հազ. դրամ	2021թ. հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	3,863,422	2,889,711
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Մուտքեր	86,024	1,030,669
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	86,024	1,030,669
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը	(673,075)	(291,040)
Այլ փոփոխություններ		
Պարտքից բաժնային գործիքների փոխարկման սվոփ (Ծան. 9)	(1,684,910)	-
Տոկոսային ծախս	217,578	234,082
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	1,809,838	3,863,422

11. Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարումն էական գործոն է վարկային կազմակերպությունների համար և Կազմակերպության գործառնությունների կարևոր տարր է: Շուկայական, պարտքային և իրացվելիության ռիսկերը այն հիմնական ռիսկերն են, որոնց ենթարկվում է Կազմակերպությունը:

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Կազմակերպությունը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողության մեխանիզմներ, ինչպես նաև անընդհատ հսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը սահմանված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների փոփոխությունները, առաջարկվող արտադրանքն ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն պրակտիկան արտացոլելու նպատակով:

Տնօրենների խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման համակարգի աշխատանքի, առանցքային ռիսկերի կառավարման գործընթացի հսկողության, ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման և խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված միջոցառումների հսկողության և իրականացման և ռիսկերի համար սահմանված սահմանաչափերում Կազմակերպության գործունեության իրականացումն ապահովելու համար:

Պարտքային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը թե՛ պորտֆելի և թե՛ առանձին գործառնությունների մակարդակով կառավարվում և վերահսկվում են ղեկավարության կողմից:

Ռիսկի թե՛ արտաքին և թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Կազմակերպության ներսում: Կազմակերպությունը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված ընթացիկ միջոցառումների նպատակահարմարության որոշմանը:

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխությունների հետևանքով: Շուկայական ռիսկը ներառում է արժույթային, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսակիր և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձնահատուկ փոփոխությունների ազդեցությանը և շուկայական գների ու արտադրության փոխարժեքների փոփոխականության մակարդակի փոփոխություններին: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է կառավարել և հսկել շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը և պահպանել այն ընդունելի սահմանաչափերում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը: Ղեկավարությունը պատասխանատու է շուկայական ռիսկի կառավարման համար:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխությունների հետևանքով: Կազմակերպությունը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական հոսքերի վրա շուկայում գերակշռող տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել այն կամ հանգեցնել կորուստների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխությունների դեպքում:

11. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Շուկայական ռիսկ (շարունակություն)

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ռիսկը հիմնականում կառավարվում է տոկոսադրույքների ճեղքվածքի հսկողության միջոցով: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույքների ճեղքվածքի վերաբերյալ տեղեկատվությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար:

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսա- կիր	Հաշվեկշռ արժեք
31 դեկտեմբերի 2022թ.							
Ակտիվներ							
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ	-	-	145,151	1,044,408	-	35,802	1,225,361
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	-	-	-	1,049,013	1,049,013
Ընդամենը ակտիվներ	-	-	145,151	1,044,408	-	1,084,815	2,274,374
Պարտավորու- յուններ							
Փոխառություններ Ընդամենը	-	-	-	(1,630,764)	-	(179,074)	(1,809,838)
Պարտավորու- յուններ	-	-	-	(1,630,764)	-	(179,074)	(1,809,838)
Ճեղքվածք	-	-	145,151	(586,356)	-	905,741	464,536
Կուտակային ճեղքվածք	-	-	145,151	(441,205)	(441,205)	464,536	464,536

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսա- կիր	Հաշվեկշռ արժեք
31 դեկտեմբերի 2021թ.							
Ակտիվներ							
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ	126,599	98,364	290,185	2,416,291	-	54,114	2,985,553
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	1,075	-	-	-	-	115,471	116,546
Ընդամենը ակտիվներ	127,674	98,364	290,185	2,416,291	-	169,586	3,102,099
Պարտավորու- յուններ							
Փոխառություններ Ընդամենը	-	-	-	-	(3,745,788)	(117,634)	(3,863,422)
Պարտավորու- յուններ	-	-	-	-	(3,745,788)	(117,634)	(3,863,422)
Ճեղքվածք	127,674	98,364	290,185	2,416,291	(3,745,788)	51,951	(761,323)
Կուտակային ճեղքվածք	127,674	226,038	516,223	2,416,291	(813,274)	(761,323)	(761,323)

Կազմակերպությունը չունի լողացող տոկոսադրույքով էական գումարի գործիքներ, և, հետևաբար, չի ենթարկվում տոկոսադրույքի ռիսկի, որը բխում է լողացող տոկոսադրույքների փոփոխություններից:

11. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Շուկայական ռիսկ (շարունակություն)

Արժույթային ռիսկ

Կազմակերպությունն ունի դրամով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ: Արժույթային ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ենթարկվածությունն արժույթային ռիսկին դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

հազ. դրամ

	2022թ.	2021թ.
Ակտիվներ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	51,385	1,441
Պորտֆելային ներդրումներ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող	46,922	160,289
Այլ ակտիվներ	6,690	19,248
Ընդամենը ակտիվներ	104,997	178
Պարտավորություններ		
Այլ կրեդիտորական պարտք	(14,252)	(12,596)
Ընդամենը պարտավորություններ	(14,252)	(12,596)
Չուտ դիրք	90,745	168,382

Դեկտեմբերի 31-ին ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ ՀՀ դրամի թուլացումը (ամրապնդումը), ինչպես նշված է ստորև, կբարձրացնի (կնվազեցնի) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարներով: Այս վերլուծությունը կատարվում է «մինչ հարկերը» սկզբունքով և հիմնված է արտարժույթի փոխարժեքի շեղումների վրա, որոնք Կազմակերպությունը ողջամտորեն հնարավոր է համարել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Արտարժույթի փոխարժեքի շեղումից ստացված եկամուտը (ծախսը) ենթակա չէ հարկման (ենթակա չէ նվազեցման): Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մնացած բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, մնում են անփոփոխ:

հազ. դրամ	Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություն % 2022թ.	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը 2022թ.	Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություն % 2021թ.	Ազդեցությունը շահույթի վրա մինչև հարկումը 2021թ.
Արժույթ				
ՀՀ դրամ	5.00%	4,537	5.0%	9,031
ՀՀ դրամ	(5.00)%	(4,537)	(5.0)%	(9,031)

Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմը չի կատարում իր պայմանագրային պարտականությունները: Կազմակերպությունում գործում են պարտքային ռիսկին ենթարկվածությունը կառավարող քաղաքականություն և ընթացակարգեր (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար): Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է ղեկավարության կողմից:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

	2022թ. հազ. դրամ	2021թ. հազ. դրամ
Ակտիվներ		
Պարտքային ներդրումներ եկամտին մասնակցությամբ վարկերում	728,622	1,935,633
Ներդրումներ բաժնային գործիքներում	46,922	160,289
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ	1,225,361	2,777,755
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	1,049,013	116,546
Ընդամենը առավելագույն ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին	3,049,918	4,990,223

11. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Պարտքային ռիսկ (շարունակություն)

Պարտքային ռիսկ - ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումների պարտքային որակ

Կազմակերպությունը դասակարգում է ներդրողներին / կատարված ներդրումները իր պորտֆելում՝ ըստ ներդրողների պարտքային ռիսկի / ներդրումների պարտքային ռիսկի կատեգորիայի: Կազմակերպությունն այժմ հաշվի է առնում ռիսկի հետևյալ չորս կատեգորիաները՝ պորտֆելը իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով գնահատելիս և չափելիս:

Ռիսկի կատեգորիա 1: Կայուն ֆինանսական վիճակ ունեցող ներդրման օբյեկտները կամ հաճախորդներին վերագրելի ներդրումները: ձևավորումից/սկզբնական ճանաչումից հետո Էական վատթարացում չի նկատվել (Լույսիսկ եթե կատարվել է փոքր վերանայում), որը չի կարող սահուն կերպով հակադարձվել, ներդրումներից կանխատեսված դրամական հոսքերից Էական շեղումներ չեն սպասվում, և հեռանկարը դրական է: Որևէ կասկածից խուսափելու համար բիզնեսից բխող փոքր վերանայումները և/կամ սկզբնական մարման ժամանակացույցի թեթև վերանայումը (օրինակ՝ ամսական ֆիքսված վճարման ամսաթվի փոփոխման պատճառով) ռիսկի դասակարգումը վերանայելու պատճառ չեն: Նման ներդրումները/ներդրումներ իրականացնող անձինք, որոշվում է, որ ունեն ցածր պարտքային ռիսկ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Ռիսկերի կատեգորիա 2: Ներդրման օբյեկտները կամ այն հաճախորդներին վերագրելի ներդրումները, որոնք ֆինանսական կատարողականը զգալիորեն վատթարացել է ձևավորումից ի վեր, և որտեղ վերականգնումը, ամենայն հավանականությամբ, ավելի շատ ջանքեր կպահանջի և կարող է երկարաձգվել ժամանակի ընթացքում: Կամ, երբ ապագա կատարողականի հեռանկարն ավելի վատն է, քան սկզբնապես կանխատեսված էր, և կա ռիսկ, որ դրամական միջոցների հոսքերի որոշակի մասը կարող է կորել, այսինքն՝ հավանականություն կա, որ ի սկզբանե պլանավորված եկամտաբերությունը (կամ նվազագույն ցանկալի եկամտաբերությունը) այս ներդրումներից չի ստացվի, սակայն, ներդրումների կորուստ դժվար թե սպասվի:

Ռիսկերի կատեգորիա 3: Ներդրման օբյեկտները կամ այն հաճախորդներին վերագրելի ներդրումները, որոնք դեպքում պարտավորության չաշխատող դառնալու ռիսկը զգալիորեն մեծ է, երբ որոշակի է, որ դրամական միջոցների հոսքերի մի մասի կորուստն անխուսափելի է: Այս կատեգորիան համընկնում է ամորտիզացված արժեքով չափվող այդ գործիքների՝ պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների դասակարգման հետ:

Ռիսկերի կատեգորիա 4: Ներդրման օբյեկտները կամ այն հաճախորդներին վերագրելի ներդրումները, որոնք ունեն շատ բարձր՝ մինչև 100% կորուստների ակնկալիք/ վերականգնում չի սպասվում: Փոխառուն դժվար թե վճարի իր պարտավորությունները Կազմակերպությանը, եթե չդիմի այնպիսի գործողությունների, ինչպիսին է գրավի կամ արժեթղթի իրացումը (եթե կան այդպիսիք): Նման պարտավորությունները մեծամասամբ կամ ամբողջովին դուրս են գրվում, իսկ հաճախորդները համարվում են դեֆոլտի ենթարկված:

11. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Պարտքային ռիսկ (շարունակություն)

Ռիսկի 3 և 4 կատեգորիաների պարտքային ներդրումները համարվում են չաշխատող վարկեր:

<i>Ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ</i> <i>Յազար դրամ</i>	<i>Ընդամենը համախառն հաշվեկշռային արժեքը 31 դեկտեմբերի 2022թ.</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>
	Ռիսկի կատեգորիա 1	617,316	617,316	–
Ռիսկի կատեգորիա 2	527,877	–	527,877	–
Ռիսկի կատեգորիա 3	411,117	–	–	411,117
Ռիսկի կատեգորիա 4	–	–	–	–
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ	1,556,310	617,316	527,877	411,117

<i>Ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ հազ. դրամ</i>	<i>Ընդամենը հաշվեկշռային արժեքը 31 դեկտեմբերի 2021թ.</i>	<i>Փուլ 1</i>	<i>Փուլ 2</i>	<i>Փուլ 3</i>
	Ռիսկի կատեգորիա 1	1,617,155	1,617,155	–
Ռիսկի կատեգորիա 2	1,150,332	604,049	546,283	–
Ռիսկի կատեգորիա 3	–	–	–	–
Ռիսկի կատեգորիա 4	10,268	–	–	10,268
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ	2,777,755	2,221,204	546,283	10,268

Պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ

Որոշելու համար, թե արդյոք ֆինանսական գործիքի գծով պարտագանցման ռիսկը նշանակալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, Կազմակերպությունը դիտարկում է ողջամիտ և հիմնավորվող տեղեկատվությունը, որը տեղին է և հասանելի առանց անհարկի ծախսումների կամ ջանքերի: Չնահատումը ներառում է քանակական և որակական տվյալներ և վերլուծություն:

Չնահատման նպատակն է պարզել, թե արդյոք տեղի է ունցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ՝ համեմատելով հետևյալ ցուցանիշները.

- դեֆոլտի հավանականությունն ամբողջ ժամկետի մնացած մասի ընթացքում՝ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ,
- դեֆոլտի հավանականությունն ամբողջ ժամկետի մնացած մասի ընթացքում ժամանակի տվյալ պահի համար, որը զնահատվել է պարտքային ռիսկին ենթարկվող գործիքի սկզբնական ճանաչման պահին (ճշգրտված վաղաժամ մարումների ակնկալիքների փոփոխությունների մասով՝ կիրառելի լինելու դեպքում):

11. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Պարտքային ռիսկ (շարունակություն)

Կազմակերպությունն օգտագործում է երեք չափանիշ, որոշելու համար, թե արդյոք տեղի է ունեցել դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ.

- քանակական թեստ՝ հիմք ընդունելով վարկանիշի փոփոխությունն ի համեմատություն սկզբնական ճանաչման պահի վարկանիշի (արտաքին վարկանիշի նվազում 1 նիշով),
- որակական ցուցանիշները՝ ելնելով Կազմակերպության փորձագիտական դատողություններից,
- ժամկետանցության 30-օրյա սահմանափակիչ:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս որպես առանցքային ելակետային տվյալներ հանդես են գալիս հետևյալ փոփոխականների ժամկետային կառուցվածքները.

- դեֆոլտի հավանականությունը (PD),
- դեֆոլտից առաջացած վնաս (LGD),
- դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեք (EAD):

1-ին փուլի գործիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են բազմապատկելով 12-ամսյա դեֆոլտի հավանականությունը դեֆոլտից առաջացած վնասին և դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքին: Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են ամբողջ ժամկետի համար դեֆոլտի հավանականությունը բազմապատկելով դեֆոլտից առաջացած վնասին և դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքին:

Դեֆոլտի հավանականությունը որոշելու համար Կազմակերպությունն օգտագործում է արտաքին վարկանիշային գործակալություններից ստացված տեղեկատվությունը:

Դեֆոլտից առաջացած վնասը գնահատելու համար Կազմակերպությունը կիրառում է արտաքին աղբյուրներից ստացված ուղենիշային տեղեկատվությունը:

Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը իրենից ներկայացնում է պարտքի ակնկալվող գումարը դեֆոլտի դեպքում: Կազմակերպությունը դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը հաշվարկում է հիմք ընդունելով պայմանագրային կողմի պարտքի ընթացիկ գումարը և պայմանագրով թույլատրվող և ամորտիզացված արժեքի հաշվառման արդյունքում այդ գումարի հնարավոր փոփոխությունները: Ֆինանսական ակտիվի համար դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը իրենից ներկայացնում է վերջինիս համախառն հաշվեկշռային արժեքը դեֆոլտի պահին:

Ստորև ներկայացված են այն պորտֆելները, որոնց համար արտաքին աղբյուրներից ստացված ուղենիշային տեղեկատվությունն օգտագործվել է որպես նշանակալի ելակետային տվյալ ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս:

31 դեկտեմբերի 2022թ.	Պարտքային ռիսկին ենթարկվա- ծություն	Օգտագործված արտաքին աղբյուրներից ստացված ուղենիշային տեղեկատվություն	
		Դեֆոլտի հավանականություն	Դեֆոլտից առաջացած վնաս
հազ. Դրամ			
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ	1,258,951	«Moody's» դեֆոլտի վերլուծության հաշվետվություն	«Moody's» պարտքի վերադարձի վերլուծության հաշվետվություն «Moody's» պարտքի վերադարձի վերլուծության հաշվետվություն
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	1,049,013	«Moody's» դեֆոլտի վերլուծության հաշվետվություն	վերադարձի վերլուծության հաշվետվություն

11. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Պարտքային ռիսկ (շարունակություն)

31 դեկտեմբերի 2021թ.	<i>Օգտագործված արտաքին աղբյուրներից ստացված ուղենիշային տեղեկատվություն</i>		
	<i>Պարտքային ռիսկի ենթարկվածություն</i>	<i>Դեֆոլտի հավանականություն</i>	<i>Դեֆոլտից առաջացած վնաս</i>
հազ. դրամ			«Moody's» պարտքի վերադարձի վերլուծության հաշվետվություն
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ	2,777,755	«Moody's» դեֆոլտի վերլուծության հաշվետվություն	«Moody's» պարտքի վերադարձի վերլուծության հաշվետվություն
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	116,546	«Moody's» դեֆոլտի վերլուծության հաշվետվություն	«Moody's» պարտքի վերադարձի վերլուծության հաշվետվություն

Իրացվելիության ռիսկ

Կազմակերպության կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական հոսքերի հետ կապված պարտականությունները սահմանված ժամկետներում կատարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է ղեկավարության կողմից:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով չզեղչված դրամական հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված առավել վաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված ներհոսքի և արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումարն իրենից ներկայացնում է պայմանագրային չզեղչված դրամական հոսքերը ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով:

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծություն՝ ըստ մնացորդների պայմանագրային մարման ժամկետի

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծությունը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հիմնված պայմանագրային չզեղչված մարման ենթակա պարտավորությունների վրա:

11. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Իրացվելիության ռիսկ (շարունակություն)

31 դեկտեմբերի 2022թ.

հազ. դրամ Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ Փոխառություններ Այլ կրեդիտորական պարտքեր Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	Ցպահանջ և միջև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Արտահո սքի ընդհանո ւր համախա ռն գումար	Հաշվե- կշռ. արժեք
	Փոխառություններ	179,074	-	-	-	2,270,515	2,449,590
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	14,252	-	-	-	-	14,252	14,252
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	193,327	-	-	-	2,270,515	2,463,842	1,824,091

31 դեկտեմբերի 2021թ.

հազ. դրամ Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ Փոխառություններ Այլ կրեդիտորական պարտքեր Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	Ցպահանջ և միջև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Արտահո սքի ընդհանո ւր համախա ռն գումար	Հաշվե- կշռ. արժեք
	Փոխառություններ	117,634	-	-	-	5,331,639	5,449,273
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	10,242	-	-	-	-	10,242	10,242
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	127,876	-	-	-	5,331,639	5,459,515	3,873,664

11. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Իրացվելիության ռիսկ (շարունակություն)

Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2022 և 2021թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ ակնկալվող մարման ժամկետների՝

31 դեկտեմբերի 2022թ.

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Անժամկետ	Ընդամենը
Ակտիվ						
Պարտքային ներդրումներ եկամտին մասնակցությամբ վարկերում	8,707	17,466	168,485	533,964	-	728,622
Ներդրումներ բաժնային գործիքներում	-	-	-	-	46,922	46,922
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ	98,752	63,629	330,660	732,320	-	1,225,361
Այլ ակտիվներ	40	-	-	-	6,650	6,690
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	1,049,013	-	-	-	-	1,049,013
Ընդամենը ակտիվներ	1,156,512	81,095	499,145	1,266,284	61,244	3,056,608
Պարտավորություններ						
Փոխառություններ	178,419	-	-	1,631,419	-	1,809,838
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	5,716	-	-	-	-	5,716
Աշխատակիցներին վճարվելիք գումարներ	8,536	-	-	-	-	8,536
Ընդամենը պարտավորություններ	192,671	-	-	1,631,419	-	1,824,090
Չուստ դիրք	963,841	81,095	499,145	(365,135)	61,244	1,232,518

11. Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Իրացվելիության ռիսկ (շարունակություն)

31 դեկտեմբերի 2021թ.

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Անժամկետ	Ընդամենը
Ակտիվ						
Պարտքային ներդրումներ եկամտին մասնակցությամբ վարկերում	478,815	12,950	276,962	1,166,906	-	1,935,633
Ներդրումներ բաժնային գործիքներում	-	-	-	-	160,289	160,289
Անորոշիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ	697,996	41,209	306,018	1,732,532	-	2,777,755
Այլ ակտիվներ	5,154	-	-	-	14,094	19,248
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	116,546	-	-	-	-	116,546
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	12,230	16,814
Ընդամենը ակտիվներ	1,298,511	54,159	582,980	2,899,438	186,613	5,021,701
Պարտավորություններ						
Փոխառություններ	117,634	-	-	3,745,788	-	3,863,422
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	3,974	-	-	-	-	3,974
Աշխատակիցներին վճարվելիք գումարներ	8,622	-	-	-	-	8,622
Ընդամենը պարտավորություններ	130,230	-	-	3,745,788	-	3,876,018
Զուտ դիրք	1,176,140	54,159	582,980	(846,350)	186,613	1,145,683

Պորտֆելային ներդրումները պայմանագրային ժամկետանց վճարումներով ներկայացված են «Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս» կատեգորիայում:

12. Կապիտալի կառավարում

Կազմակերպության կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Կազմակերպությունը որպես կապիտալ սահմանում է օրենսդրությամբ վարկային կազմակերպությունների համար որպես կապիտալ սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն՝ վարկային կազմակերպությունների նվազագույն բաժնետիրական կապիտալը պետք է կազմի 150,000 հազար դրամ և ընդհանուր կապիտալը՝ 150,000 հազար դրամ: 2022 և 2021թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպության բաժնետիրական կապիտալի և ընդհանուր կապիտալի չափերը համապատասխանում էին սահմանված նվազագույն կապիտալի պահանջներին:

13. Պայմանական դեպքեր

Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական ծառայությունների ոլորտը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են այլ երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Կազմակերպությունն ամբողջովին չի ապահովագրել իր գրասենյակները և սարքավորումները, այն ապահովագրված չէ նաև գործունեության ընդհատումից և երրորդ կողմերի նկատմամբ պարտավորություններից, որոնք կարող են առաջանալ գույքին վնաս հասցնելուց՝ Կազմակերպության տարածքում տեղի ունեցած պատահարների կամ վերջինիս գործունեության հետևանքով:

Ղեկավարությունը գտնում է, որ պայմանական դեպքերի կանխարգելումը և դրանցից հետո գործունեության վերականգնումն ապահովող հսկողության մեխանիզմների կիրառման արդյունքում որոշակի ակտիվների կորստի կամ ոչնչացման ռիսկը զգալի բացասական ազդեցություն չի ունենա Կազմակերպության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

Դատական վարույթներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Կազմակերպությունը կարող է հանդես գալ որպես դատական վարույթների և հայցերի կողմ: Ղեկավարությունը գտնում է, որ նման վարույթների կամ հայցերի արդյունքում առաջացող պարտավորությունների վերջնական գումարը, եթե այդպիսիք լինեն, նշանակալի բացասական ազդեցություն չի ունենա ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործունեության արդյունքների վրա:

Պայմանական հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

2020թ. հունվարի 1-ից Հայաստանի Հանրապետությունում գործում է տրանսֆերային գնագոյացման օրենսդրությունը: Օրենսդրությունը գործում է 2020թ. և հաջորդ տարիներ համար: Տրանսֆերային գնագոյացման տեղական կանոնները համանման են ՏՀԶԿ-ի ուղեցույցներին, սակայն որոշակի հանգամանքներում առկա է անորոշություն հարկային օրենսդրության գործնական կիրառման հետ կապված:

Տրանսֆերային գնագոյացման կանոնները պարտադրում են հարկ վճարողներին պատրաստել տրանսֆերային գնագոյացման փաստաթղթեր վերահսկվող գործարքների համար և սահմանում են լրացուցիչ հարկերի և տուկոսների հաշվեգրման հիմքեր և մեխանիզմներ, եթե վերահսկվող գործարքների գները տարբերվեն շուկայական գներից:

Տրանսֆերային գնագոյացման կանոնները կիրառելի են ստորև ներկայացված գործարքների նկատմամբ, եթե վերահսկվող գործարքի հանրագումարը գերազանցում 200 միլիոն դրամը հարկային տարում:

- միջսահմանային գործարքներ կապակցված կողմերի միջև,
- միջսահմանային գործարքներ օֆշորային գոտիներում գրանցված ընկերությունների հետ՝ անկախ կապակցված կողմ լինելու հանգամանքից,
- կապակցված կողմերի միջև երկրի ներսում իրականացվող գործարքներ, որոնք սահմանված են ՀՀ հարկային օրենսգրքով:

Զանի որ հարկային մարմինները և դատարանները չունեն տրանսֆերային գնագոյացման կանոնների կիրառման փորձ, դժվար է կանխատեսել տրանսֆերային գնագոյացման նոր կանոնների ազդեցությունը այս ֆինանսական հաշվետվությունների վրա

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել այլ երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Ղեկավարությունը գտնում է, որ ճշգրտորեն է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատական որոշումների՝ իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են եսկան լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

14. Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Վերահսկողություն

Կազմակերպության մայր կազմակերպությունն է Նիդերլանդներում գրանցված Gazelle Finance Holding Coöperatief U.A.: Կազմակերպության վերջնական մայր կազմակերպությունն է Օւստարիոյում Կանադայում հիմնադրված Gazelle Fund LP սահմանափակ պատասխանատվությամբ գործընկերությունը: Գործընկերության սահմանափակ պատասխանատվությամբ գործընկերներն են՝ Dutch Good Growth Fund (DGGF) – 38.87%, Financierings-Maatschappij voor Ontwikkelingslanden (Հոլանդական զարգացման բանկ) (FMO) – 30.61%, Partnership Fund – 29.15%: Գործընկերությունը ղեկավարում են «Գազել Ֆինանս Փարթներս» ՍՊԸ-ն և «Գազել Ֆինանս» ՍՊԸ-ն, որոնք գրանցված են ԱՄՆ արժեթղթերի և բորսաների հանձնաժողովում (SEC) որպես գրանցումից ազատված, սակայն հաշվետվություն ներկայացնող խորհրդատու:

Գործարքներ Ղեկավարության հետ

Ստորև ներկայացված է անձնակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը 2022 և 2021թթ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

<i>Շահույթ կամ վնաս</i>	<i>2022թ. հազ. դրամ</i>	<i>2021թ. հազ. դրամ</i>
Անձնակազմի գծով ծախսերում ներառված աշխատակիցների վարձատրություն	83,338	46,267

Այլ գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Ստորև ներկայացված են այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2022 և 2021թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	<i>2022թ. հազ. դրամ</i>	<i>Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %</i>	<i>2021թ. հազ. դրամ</i>	<i>Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %</i>
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Մայր կազմակերպություն				
Փոխառություններ	1,630,764	7.39%	3,745,788	9.06%
Տեխնիկական աջակցության փոխառություններ	179,074	-	117,634	-
	<u>1,809,838</u>		<u>3,863,422</u>	

Դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար մյուս կապակցված կողմերի հետ գործարքների հետ կապված շահույթում կամ վնասում ներառված գումարները հետևյալն են.

	<i>2022թ. հազ. դրամ</i>	<i>2021թ. հազ. դրամ</i>
Շահույթ կամ վնաս		
Մայր կազմակերպություն		
Տոկոսային ծախս	217,578	234,082

Տե՛ս 9-րդ և 10-րդ ծանոթագրությունները մայր ընկերության հետ 2022 և 2021 թվականներին պարտքային և սեփական կապիտալի գործարքների համար:

15. Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ. իրական արժեք և հաշվապահական հաշվառման դասակարգում

Կազմակերպությունը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները (չճշգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշված գներից տարբեր ելակետային տվյալները, որոնք դիտելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գներից ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել են նմանատիպ գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները, նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գներն ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդներ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտելի են շուկայական տվյալներից:
- 3-րդ մակարդակ. ելակետային տվյալները ոչ դիտելի են: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնց դեպքում գնահատման մեթոդները ներառում են դիտելի տվյալների վրա չհիմնված ելակետային տվյալները և ոչ դիտելի ելակետային տվյալները նշանակալի ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գների հիման վրա, որոնք գծով պահանջվում են նշանակալի ոչ դիտելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու համար:

Ստորև բերվող աղյուսակում իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով ներկայացված է այն ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը, որոնք չափվում են իրական արժեքով և որոնց համար բացահայտված է իրական արժեքը 2022 և 2021թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

<i>առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.</i>	<i>Իրական արժեքի չափում</i>				<i>Հաշվեկշռ. արժեք</i>
	<i>Մակարդակ 1</i>	<i>Մակարդակ 2</i>	<i>Մակարդակ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>	
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ					
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումներ եկամտին մասնակցությամբ վարկերում	-	-	728,621	728,621	728,621
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումներ բաժնային գործիքներում	-	-	46,922	46,922	46,922
Բացահայտված իրական արժեքով ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	1,049,013	-	-	1,049,013	1,049,013
Անորոշիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ	-	-	1,442,451	1,442,451	1,225,361
Բացահայտված իրական արժեքով պարտավորություններ					
Փոխառություններ	-	-	1,422,490	1,422,490	1,810,493
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	14,252	-	14,252	14,252

15. Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ. իրական արժեք և հաշվապահական հաշվառման դասակարգում (շարունակություն)

<i>առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.</i>	<i>իրական արժեքի չափում</i>				<i>Հաշվեկշռ. արժեք</i>
	<i>Մակար- դակ 1</i>	<i>Մակար- դակ 2</i>	<i>Մակարդակ 3</i>	<i>Ընդամենը</i>	
իրական արժեքով չափվող ակտիվներ					
իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումներ եկամտին մասնակցությամբ վարկերում	-	-	1,935,633	1,935,633	1,935,633
իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումներ բաժնային գործիքներում	-	-	160,289	160,289	160,289
Բացահայտված իրական արժեքով ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	116,546	-	-	116,546	116,546
Անորոշիզացված արժեքով չափվող պորտֆելային ներդրումներ	-	-	2,690,250	2,690,250	2,777,755
Բացահայտված իրական արժեքով պարտավորություններ					
Փոխառություններ	-	-	3,759,735	3,759,735	3,863,422
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	10,242	-	10,242	10,242

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս 3-րդ մակարդակի իրական արժեքների շարժը 2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար.

<i>հազ. դրամ</i>	<i>Ներդրումներ բաժնային գործիքներում</i>	<i>Պարտքային ներդրումներ եկամտին մասնակցությամբ վարկերում</i>
Սկզբնական մնացորդ առ հունվարի 1, 2022թ.	160,289	1,935,633
իրական արժեքի զուտ փոփոխություն (չիրացված)	2,656	(175,172)
Ձեռքբերումներ / ավելացումներ	40,949	39,109
Վաճառքներ/օտարումներ	(132,080)	(608,258)
Դուրսգրումներ (իրացված կորուստներ)	(14,691)	(212,060)
Արտարժույթի վերագնահատման ազդեցություն	(10,201)	(250,631)
Վերջնական մնացորդ առ դեկտեմբերի 31, 2022թ.	46,922	728,621

Հետևյալ աղյուսակը ցույց է տալիս 3-րդ մակարդակի իրական արժեքների շարժը 2021 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար.

<i>հազ. դրամ</i>	<i>Ներդրումներ բաժնային գործիքներում</i>	<i>Պարտքային ներդրումներ եկամտին մասնակցությամբ վարկերում</i>
Սկզբնական մնացորդ առ հունվարի 1, 2021 թ.	27,912	1,673,083
իրական արժեքի զուտ փոփոխություն (չիրացված)	627	89,495
Ձեռքբերումներ / ավելացումներ	132,080	257,775
Վաճառքներ/օտարումներ	-	-
Դուրսգրումներ (իրացված կորուստներ)	-	(108,534)
Արտարժույթի վերագնահատման ազդեցություն	(330)	23,814
Վերջնական մնացորդ առ դեկտեմբերի 31, 2021 թ.	160,289	1,935,633

15. Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ. իրական արժեք և հաշվապահական հաշվառման դասակարգում (շարունակություն)

2գայունության վերլուծություն

Եկամտին մասնակցությամբ վարկերում պարտքային ներդրումներում և բաժնային գործիքներում ներդրումներում իրական արժեքների համար նշանակալի ոչ դիտելի էլակետային տվյալներից մեկի՝ խելամտորեն հնարավոր փոփոխությունները, այլ էլակետային տվյալները հաստատուն պահելով, 2022 և 2021 թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կունենան հետևյալ ազդեցությունները:

2022թ. հազ. դրամ	Չուտ ակտիվների զուտ արժ / (նվազում)	
	Աճ	(Նվազում)
Չեղչման դրույքը եկամտին մասնակցությամբ վարկերի համար/ սեփական կապիտալի արժեքը և կապիտալի միջին կշռված արժեքը բաժնային գործիքներում ներդրումների համար շեղվում է բազային դրույքից +/- 3.0% -ով	-	31,644 (34,719)
Դրամական հոսքերի վերականգնելիությունը եկամտին մասնակցությամբ վարկերից և բաժնային գործիքներում ներդրումներից ակնկալվողից շեղվում է +/- 20.0%-ով		101,747 (101,747)
2021թ. հազ. դրամ	Չուտ ակտիվների զուտ արժ / (նվազում)	
	Աճ	(Նվազում)
Չեղչման դրույքը եկամտին մասնակցությամբ վարկերի համար/ սեփական կապիտալի արժեքը և կապիտալի միջին կշռված արժեքը բաժնային գործիքներում ներդրումների համար շեղվում է բազային դրույքից +/- 3.0% -ով	-	97,997 (89,838)
Դրամական հոսքերի վերականգնելիությունը եկամտին մասնակցությամբ վարկերից և բաժնային գործիքներում ներդրումներից ակնկալվողից շեղվում է +/- 20.0%-ով		153,972 (147,836)

Իրական արժեքի գնահատումները նպատակ ունեն ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը կստացվեր ակտիվը վաճառելու կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելու համար շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում չափման ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և սուբյեկտիվ դատողությունների կիրառումը, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների փոխանցման ժամանակ:

Գնահատման մեթոդները ներառում են զուտ ներկա արժեքի և գեղջված դրամական հոսքերի մոդելները, համեմատությունը նմանատիպ գործիքների հետ, որոնց համար գոյություն ունեն շուկայական դիտարկելի գներ և այլ գնահատման մոդելներ: Գնահատման տեխնիկայում օգտագործվող ենթադրությունները և էլակետային տվյալները ներառում են ոչ ռիսկային և ուղենիշային տոկոսադրույքները, վարկային սպրեդերը և այլ ճշգրտումներ, որոնք օգտագործվում են գեղջման դրույքները, պարտատոմսերի և բաժնետոմսերի գները, արտարժույթի փոխարժեքները, բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի ինդեքսների գները գնահատելու համար: Գնահատման մեթոդների նպատակն է հասնել իրական արժեքի որոշմանը, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի գինը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որը պետք է որոշվեր շուկայի մասնակիցների կողմից «անկախ կողմերի միջև գործարքում»:

Ստորև բերված աղյուսակը ցույց է տալիս գնահատման տեխնիկաներն ու մեթոդները, ինչպես նաև նշանակալի ոչ դիտելի ելակետային տվյալները, որոնք օգտագործվում են Կազմակերպության Մակարդակ 3-ի պարտքային և բաժնային գործիքներում ներդրումների իրական արժեքը չափելու համար:

Տեսակ	Գնահատման տեխնիկա	Գնահատման մեթոդ	Նշանակալի ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ	Փոխկապակցվածություն նշանակալի ոչ դիտելի ելակետային տվյալների և իրական արժեքի չափման միջև
Պարտքային և ներդրումներ եկամտին մասնակցությամբ վարկերում	<p><i>Ներդրումներից գեղջված դրամական հոսքերի դեպի Կազմակերպություն.</i></p> <p>Իրական արժեքը Ռիսկի կատեգորիա 1-ին պատկանող եկամտին մասնակցությամբ վարկերում, որտեղ դրամական միջոցների հոսքերը պայմանագրով երաշխավորված են (Ռիսկի կատեգորիա 1-ի համար), ստացվում է՝ օգտագործելով գեղջման դրույքով ճշգրտման տեխնիկան, մինչդեռ Ռիսկի 2, 3 կատեգորիաներին դասվող եկամտին մասնակցությամբ վարկերի իրական արժեքը ստացվում է՝ օգտագործելով ակնկալվող ներկա արժեքի տեխնիկան, որը հաշվի է առնում ներդրումներից Կազմակերպություն ամենաակնկալվող դրամական հոսքերը: Գնահատման այս տեխնիկաները և սկզբնական գեղջման դրույքը ճշգրտվում են այնպես, որ գնահատման տեխնիկայի արդյունքը սկզբնական ճանաչման պահին հավասարվում է գործարքի գնին:</p> <p>Ակնկալվող վճարումը որոշվում է հաշվի առնելով մայր գումարի և տոկոսի ֆիքսված մասի անուխտետային վճարումները, ինչպես նաև տոկոսի փոփոխուն բաղադրիչի վճարումը՝ հիմնված կանխատեսվող հասույթի հնարավոր սցենարների («հատակային»/բյուջեով նախատեսված վաճառք, «առաստաղային» վաճառք) և յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում վճարվող գումարի վրա:</p>	<p>Ռիսկի կատեգորիա 1: Ներդրումից դրամական հոսքեր ռիսկով ճշգրտված գեղջման դրույքով: Սկզբնապես որոշված գեղջման դրույքը փոխվում է կիսամյակային կտրվածքով հարմարվելու համար (i) շուկայական դրույքի փոփոխություններին և (ii) ներդրողի ռիսկի փոփոխություններին (եթե առկա է), մինչդեռ պայմանագրով համաձայնեցված դրամական հոսքերը մտնում են անփոփոխ: Ռիսկի կատեգորիա 2 և 3: Հավանականությամբ կշռված ներդրումներից դրամական հոսքեր՝ գեղջման դրույքի մեթոդով: Չեղջման դրույքը պահվում է նույնը, ինչ օգտագործվել է նախկինում, բայց ճշգրտվում է՝ համաձայն միայն շուկայական բազային դրույքի փոփոխությունների (այսինքն, դրույքը պահվում է իբրև թե գործիքը դեռ Ռիսկի կատեգորիա 1-ում է), բայց մոդելի դրամական հոսքը փոխվում է, որ արտացոլի չափաատող լինելու աճած ռիսկը, որտեղ հավանականությամբ կշռված ներդրումներից դրամական հոսքերը հաշվի են առնում այն հավանականության սցենարը, որ պայմանագրային դրամական հոսքերի միայն որոշակի մասը կիրացվեն: Վերականգնման արդյունավետ դրույքները նման սցենարում 75-95% են Ռիսկի կատեգորիա 2-ի համար, 35-75%՝ Ռիսկի կատեգորիա 3-ի համար, 10-50%՝ Ռիսկի կատեգորիա 4-ի համար:</p>	<p>Կանխատեսված ամսական վաճառքի հասույթ պարտքի ողջ ժամկետի ընթացքում, «հատակային» և «առաստաղային» վաճառք յուրաքանչյուր ամսվա համար:</p> <p>Ռիսկով ճշգրտված գեղջման դրույք (18.49% – 23.86%)</p>	<p>Պահելով այլ ելակետային տվյալները հաստատուն՝ գնահատված իրական արժեքը կաճի (կնվագի), եթե:</p> <p>Ռիսկի կատեգորիա 1 – ռիսկով ճշգրտված գեղջման դրույքը լինելի ցածր (բարձր):</p> <p>Ռիսկի կատեգորիա 2 և 3 – ռիսկով ճշգրտված գեղջման դրույքը լինելի ավելի ցածր (բարձր); արդյունավետ վերականգնման դրույքը լինելի ավելի ցածր (բարձր):</p>

Տեսակ	Գնահատման տեխնիկա	Գնահատման մեթոդ	Նշանակալի ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ	Փոխկապակցվածություն նշանակալի ոչ դիտելի ելակետային տվյալների և իրական արժեքի չափման միջև
<p>Ներդրումներ բաժնային գործիքներում</p>	<p>Ներդրումներից զեղչված դրամական հոսքեր դեպի Կազմակերպություն. Գնահատման մոդելը հաշվի է առնում դրամական հոսքերը իրականացվող պրոգրեսիվ վաճառքի օպցիոններից (Ռիսկի կատեգորիա 1-ի համար), նաև կանխատեսված ազատ դրամական հոսքերը (Ռիսկի կատեգորիա 2-ի և 3-ի համար): Այս դրամական հոսքերը հետո ճշգրտվում են կատեգորիաներին համապատասխան և զեղչվում կամ կապիտալի արժեքով (CoE), կամ կապիտալի միջին կշռված արժեքով (WACC), նայած թե որն է տեղին յուրաքանչյուր ներդրման համար:</p>	<p>Ռիսկի կատեգորիա 1: Իրական արժեքը այստեղ դասակարգված բաժնային գործիքների համար հաշվարկվում է որպես կամ (i) դրամական հոսքերի զուտ ներկա արժեք, որոնք առաջացնում են պայմանագրով համաձայնեցված նվազագույն ներքին եկամտաբերություն վաճառքի օպցիոնի իրականացման ժամանակ, կամ (ii) դրամական հոսքեր վաճառքի գներից, որոնք հաշվարկվում են հաշվի առնելով պայմանագրային համաձայնեցված շահույթը մինչև տոկոսները, հարկերը, մաշվածությունը և ամորտիզացիան կամ վաճառքի վրա հիմնված բազմապատիկները, որը ավելի մեծ է՝ զեղչված սեփական կապիտալի արժեքով (CoE):</p> <p>Ռիսկի կատեգորիա 2 և 3: Իրական արժեքը այստեղ դասակարգված բաժնային գործիքների համար հաշվարկվում է որպես վաճառքի և սեփական կապիտալի արժեքների միջին կշռված: Մոդել ներմուծվում է հավանականությունների սցենար, որը եկթադրում է, որ որոշակի հավանակաությամբ ներդրողը չի կարողանա կատարել վաճառքի պարտականությունը ոչ իր սեփական դրամական հոսքերով, որ էլ արտաքին ավելի էժան միջոցներով, ինչպես օրինակ բանկային վարկերը, ուստի Կազմակերպությունը պետք է փնտրի երրորդ կողմ, որի դեպքում ելքային գինը կլինի սեփական կապիտալի արժեքը (Կազմակերպությունում Կազմակերպության սեփականությանը համամասնորեն), և ոչ թե նախապես որոշված վաճառքի գինը: Սեփական կապիտալի արժեքը հաշվարկվում է որպես առավելագույնը հետևյալ մեծություններից՝ (i) ազատ դրամական միջոցների հոսքերի զուտ ներկա արժեք՝ զեղչված կապիտալի միջին կշռված արժեքով՝ ճշգրտված չմարված պարտքերով և դրամական միջոցներով; (ii) ներդրող ընկերության ընդհանուր ակտիվների լուծարային արժեքը: Արդյունավետ վերականգնման դրույքները նման սցենարում 20-85% են:</p>	<p>Պրոգրեսիվ վաճառքի օպցիոնների իրագործման արժեքները;</p> <p>Սեփական կապիտալի արժեք (CoE)/կապիտալի միջին կշռված արժեք (WACC) (22.11%-29.65%);</p> <p>Երրորդ կողմի ելքի հավանականությունը (25% Ռիսկի կատեգորիա 2-ի համար, 75% Ռիսկի կատեգորիա 3-ի համար, 100% Ռիսկի կատեգորիա 4-ի համար):</p>	<p>Պահելով այլ ելակետային տվյալները հաստատուն՝ գնահատված իրական արժեքը կաճի (կնվագի), եթե.</p> <p>Ռիսկի կատեգորիա 1 – սեփական կապիտալի արժեքը (CoE) լինել ավելի ցածր (բարձր)</p> <p>Ռիսկի կատեգորիա 2 և 3 – արդյունավետ վերականգնման դրույքը լինել ավելի ցածր (բարձր);</p> <p>սեփական կապիտալի արժեքը (CoE) լինել ավելի ցածր (բարձր)</p>

16. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած դեպքեր

2023 թվականի հունիսին ՀՀ Կենտրոնական Բանկը 2021 թվականից հետո առաջին անգամ իջեցրել է վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը 0.25 կետով՝ 10.75%-ից մինչև 10.5%:

2023 թվականի մարտին մայր կազմակերպությունը՝ Gazelle Finance Holding Cooperatief U.A., փոփոխել է Մայր կազմակերպության և Կազմակերպության միջև վարկային համաձայնագիրը: Համաձայն Փոփոխության ակտի, տոկոսների ցանկացած հաշվառում դադարեցվել է, և մայր կազմակերպությանը մինչև 2023 թվականի մարտի 10-ը վճարվելիք բոլոր հաշվեգրված տոկոսները Կազմակերպությանը ներվել է: Դրա արդյունքում երկարաժամկետ պարտավորությունները կրճատվել են 584,146 հազար դրամով: